Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 16. Warszawa, dnia 5 czerwca 1938 r. **Rok XXI.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł 50 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-197** „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł., 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy umieszczenia ogłoszenia w całości lub jego części bez podania motywów.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr Nr 34—36.

II. MONITOR POLSKI Nr 113—121.

C. BIBLIOGRAFIA.

II. WYDAWNICTWA INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

D. KOMUNIKATY.

A.

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

86.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) udzielam „Stowarzyszeniu Lekarzy Sportowych" pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki według załączonego wzoru.*).

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 3 zł. 50 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom, nie będącym jego członkami, jest zakazane.

(Warszawa, dn. 13 maja 1938 r. Nr AP. 3-208).

ZA MINISTRA
(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

87.

PISMO OKÓLNE

z dnia 25 maja 1938 roku

o wzorowym statucie pomocy leczniczej dla pracowników samorządowych

(Nr SS. 40-18-95).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Z inicjatywy związków pracowniczych opracowany został wzór statutu pomocy leczniczej dla pracowników powiatowych związków samorządowych, gmin wiejskich i miast niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po wprowadzeniu doń poprawek, działając w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej powiadamia, iż statut ten dołączony do niniejszego pisma okólnego może być uznany za wzorowy statut pomocy leczniczej dla pracowników wymienionych związków samorządowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia jednak, iż pozostawia zupełnie swobodny wybór związkom samorządowym pomiędzy ubezpieczeniem pracowników samorządowych w zakresie chorobowym w ogólnym ubezpieczeniu społecznym a ubezpieczeniem we własnym zakresie, a wzorowy statut winien znaleźć zastosowanie tylko w tych przypadkach, gdy dana grupa związków samorządowych dojdzie do przeświadczenia, iż ubezpieczenie we własnym zakresie jest bardziej wskazane.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za konieczne aby przy przesyłaniu przez związki samorządowe do zatwierdzenia władzom nadzorczym statutu pomocy leczniczej, była również dołączona kalkulacja finansowa funduszu pomocy leczniczej w porównaniu z dotychczasowym obciążeniem, ponoszonym z tego tytułu w wykonaniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym. Kalkulacja taka będzie podstawą do stwierdzenia, w jakich rozmiarach będzie przedstawiać się obciążenie związku samorządowego w zastosowaniu własnego statutu.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

WZÓR STATUTU POMOCY LECZNICZEJ

a) Alternatywa dla powiatowych związków samorządowych.

Rada Powiatowa w . . . . na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 8 dekretu z dn. 4.II.1919 r. o tymczasowej ordynacji powiatowej (Dz. Pr. P. P. Nr. 13 poz. 141) oraz art. 6b ustawy z dn. 28. III. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu ustalonym art. 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24. X. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855) uchwala następujący

STATUT POMOCY LECZNICZEJ

dla pracowników i emerytów, członków ich rodzin oraz dla wdów i sierot, pozostałych po pracownikach lub emerytach Powiatowego Związku Samorządowego w . . . . oraz tych gmin wiejskich i miejskich na terenie powiatu . . . . które przyjmą niniejszy statut.

b) Alternatywa dla gmin wiejskich i miast niewydzielonych z powiatow. związk. samorz.

Rada Gminna (Rada Miejska) w . . . . . . na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy z dn, 28.III. 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 294) oraz art. 6b ustawy z dn. 28.III.1933 r. o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu ustalonym art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn, 24.X.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855), uchwala następujący

STATUT POMOCY LECZNICZEJ

dla pracowników i emerytów, członków ich rodzin oraz dla wdów i sierot, pozostałych po pracownikach lub emerytach gminy (miasta) . . . .

Jednocześnie Rada Gminna (Rada Miejska) w . . . . postanowiła przystąpić do funduszu pomocy leczniczej zorganizowanego na podstawie analogicznego statutu dla pracowników Powiat. Zw. Samorz. w . . . . uchwalonego przez Radę Powiatową w dniu . . . . 193 . . r. oraz przyjąć wynikające z tego statutu zobowiązania.

*) Nie przedrukowano.

Rozdział I.

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

a) Alternatywa dla powiatowych związków samorządowych.

1. Pracownikiem w rozumieniu niniejszego statutu (§ 3) jest każda osoba, pozostająca w jakimkolwiek stosunku pracy do Powiatowego Związku Samorządowego w . . . . . oraz gmin wiejskich i miejskich, które przystąpiły do funduszu pomocy leczniczej (§ 17—20) oraz bez względu na charakter stosunku służbowego (pracownik umysłowy czy fizyczny).

b) Alternatywa dla gmin wiejskich i miast niewydzielonych z powiat. związków samorządowych.

1. Pracownikiem w rozumieniu niniejszego statutu (§ 3) jest każda osoba pozostająca w jakimkolwiek stosunku pracy do gmin (miasta) . . . . . bez względu na charakter stosunku służbowego (pracownik umysłowy czy fizyczny).

2. Nie są jednak pracownikami w rozumieniu niniejszego statutu osoby, którym przysługują świadczenia chorobowe z instytucyj publiczno-prawnych na podstawie innych przepisów ustawowych.

3. Za emeryta uważa się byłego pracownika samorządowego, pobierającego zaopatrzenie emerytalne z funduszów związków samorządowych lub z lokalnych funduszów emerytalnych.

4. Wdowami i sierotami w rozumieniu niniejszego statutu są wdowy i sieroty po byłych pracownikach samorządowych, pobierające pensje wdowie i sieroce z funduszów związków samorządowych lub z lokalnych funduszów emerytalnych.

§ 2.

1. Pomoc lecznicza będzie udzielana w granicach i w sposób przewidziany w §§ 5 do 16 oraz w §§ 21 do 28 niniejszego statutu.

2. Statut niniejszy stanowi integralną część umowy służbowej.

Alternatywa dla obszaru województw pomorskiego i poznańskiego.

2. Statut niniejszy stanowi integralną część umowy służbowej, w odniesieniu zaś do pracowników, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny — stanowi część statutu służbowego (część norm regulujących sprawy, wynikające ze stosunku służbowego).

Rozdział II.

ZAKRES UPRAWNIONYCH.

§ 3.

Pracownicy i emeryci oraz pozostałe po nich wdowy i sieroty.

1. Do świadczeń przewidzianych niniejszym statutem mają prawo:

a) wszyscy pracownicy, którzy zajmują stanowiska przewidziane statutem etatu stanowisk służbowych i zawarli umowę o pracę na czas nieokreślony oraz

b) wszyscy inni pracownicy, którzy zatrudnieni są dłużej niż rok w danym związku samorządowym (jego przesiębiorstwie lub zakładzie).

2. Do świadczeń mają również prawo emeryci, członkowie rodzin pracowników i emerytów oraz wdowy i sieroty (§ 1 ust. 2).

§ 4.

Warunki korzystania z pomocy przez członków rodziny.

1. Korzystanie ze świadczeń przez członków rodzin jest uwarunkowane:

a) pozostawaniem na wyłącznym utrzymaniu pracownika lub emeryta,

b) zamieszkiwaniem z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,

c) niepodleganiem obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i nieposiadaniem prawa do bezpłatnej pomocy leczniczej z innych źródeł.

Warunek wspólnego zamieszkiwania nie jest wymagany od żony (męża) i dzieci pracownika lub emeryta, jeżeli odpowiadają warunkom wymienionym pod pkt. a) i c) oraz zamieszkują na obszarze Rzeczypospolitej.

2. Uprawnionymi do świadczeń są następujący członkowie rodziny pracownika lub emeryta:

a) żona lub mąż niezdolny do zarobkowania,

b) dzieci ślubne, uprawnione (legitymowane), przysposobione (przybrane) i nieślubne oraz wnuki z wyjątkiem wnuków emerytów w wieku do lat 16.

Dzieciom i wnukom powyżej lat 16 przysługuje prawo do świadczeń:

a) do ukończenia lat 20 — jeżeli kształcą się w zawodowych lub ogólno - kształcących szkołach średnich,

b) do ukończenia lat 24—jeżeli odbywają studja w wyższych zakładach naukowych.

3. Niezależnie od osób uprawnionych w myśl ust. 2 prawo do świadczeń może służyć dwóm innym członkom rodziny albo jednej osobie, nie należącej do rodziny, pod warunkami:

a) zgłoszenia przez pracownika do pomocy leczniczej i

b) odpowiadania warunkom, przewidzianym w ust. 1 lit. a), b) i c), przy czym osoba nie należąca do rodziny powinna odpowiadać tym warunkom przynajmniej od sześciu miesięcy przed zgłoszeniem jej do pomocy leczniczej.

Rozdział III

POWSTANIE I USTANIE PRAWA

§ 5.

Powstanie prawa

1. Prawo pracownika do świadczeń, przewidzianych niniejszym statutem, powstaje z dniem zawiązania stosunku pracy, lub też — jeżeli chodzi o pracowników, o których mowa w § 3 ust. 1

pkt. b — z dniem następującym bezpośrednio po upływie roku pracy w danym związku samorządowym.

2. Emeryci oraz wdowy i sieroty uzyskują prawo do świadczeń z dniem, od którego przysługuje im prawo do zaopatrzenia emerytalnego lub pensji wdowiej i sierocej.

3. Prawo do świadczeń dla członków rodziny powstaje jednocześnie z prawem do świadczeń ich żywiciela. Prawo do świadczeń dla osób wymienionych w § 4 ust. 3 powstaje po upływie 3 miesięcy od chwili złożenia wniosku.

§ 6.

Ustanie prawa.

1. W przypadku rozwiązania stosunku służbowego, będą przysługiwały następujące świadczenia:

a) jeżeli wypadek zachorowania pracownika zaszedł przed dniem wygaśnięcia stosunku służbowego, ma on prawo do korzystania ze świadczeń aż do upływu okresu 26 tygodni, licząc od dnia zachorowania,

b) jeżeli wypadek zachorowania zaszedł w ciągu 4 tygodni od dnia wygaśnięcia stosunku służbowego, ma on prawo do świadczeń (z wyjątkiem zasiłku chorobowego) najdłużej przez 13 tygodni, licząc od dnia zachorowania.

2. W przypadku gdy pracownik nabywa w tym okresie prawo do pomocy leczniczej w innym związku samorządowym, to prawo do pomocy w poprzednim związku wygasa z dniem nabycia takiegoż prawa w nowym związku samorządowym.

3. Prawo do świadczeń dla członków rodziny pracownika ustaje z dniem ustania stosunku pracy ich żywiciela.

4. Prawo do świadczeń emerytów oraz wdów i sierot ustaje z dniem utraty prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub pensji wdowiej czy sierocej, a członków rodzin emerytów z dniem utraty tego prawa przez żywiciela.

5. Świadczenia przysługujące osobom, wymienionym w ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu, z tytułu wypadków choroby lub połogu, zaszłych w czasie trwania stosunku pracy lub pobierania zaopatrzenia czy pensji są udzielane nadal po ustaniu tego stosunku lub utracie prawa do zaopatrzenia czy pensji aż do wyczerpania okresu świadczeń przewidzianych w § 7 ust. 3 niniejszego statutu.

§ 7.

Czasokresy pomocy leczniczej.

1. Pomoc lecznicza będzie udzielana przez czas trwania stanu chorobowego, wymagającego leczenia.

2. Jeżeli jednak choroba nie skończy się w czasie trwania stosunku pracy, to chory pracownik będzie korzystał z pomocy leczniczej jeszcze przez okres 26 tygodni, licząc od dnia zachorowania. W wypadkach zaś choroby, która nastąpiła po ustaniu stosunku pracy, lecz przed upływem 13 tygodni od dnia jego ustania pomoc lecznicza będzie udzielana aż do czasu wyczerpania 13 tygodniowego okresu, licząc od dnia ustania stosunku pracy.

3. Emeryci, wdowy i sieroty oraz członkowie rodziny pracowników lub emerytów, mają prawo do pomocy leczniczej niedłużej niż przez 13 tygodni w ciągu roku kalendarzowego. Po wyczerpaniu 13 tygodniowego okresu, pomoc lecznicza będzie udzielana w tym samym roku kalendarzowym tylko w przypadkach chorób ostrych lub w nagłych wypadkach.

§ 8.

Przedawnienie roszczeń.

Roszczenie o świadczenia wynikające ze statutu niniejszego, przedawnia się po upływie 6 miesięcy od chwili zajścia okoliczności, uprawniających do tych świadczeń.

Rozdział IV.

ŚWIADCZENIA.

§ 9.

Zakres pomocy.

1. Pomoc lecznicza w rozumieniu niniejszego statutu, obejmuje:

a) pomoc leczniczą we właściwym znaczeniu (ust. 2 nin. § fu),

b) zasiłki chorobowe (§ 10),

c) przewóz chorych (§ 14),

d) zasiłek pogrzebowy (§ 15),

e) świadczenia połogowe (§§ 11 i 27) i

f) dodatkowe świadczenia (§ 16).

2) Przez pomoc leczniczą we właściwym znaczeniu rozumieć należy:

a) opiekę lekarską pozazakładową jak: porady lekarskie, leczenie przez specjalistów, zabiegi lecznicze i rozpoznawcze (§§ 21—24),

b) lekarstwa, środki opatrunkowe, środki lecznicze i pomocnicze oraz środki pomocnicze przeciwko zniekształceniu i kalectwu (protezy, § 26).

c) pomoc dentystyczną (§ 11) i

d) leczenie szpitalne (§ 13).

3. Pomoc lecznicza (ust. 2) będzie udzielana we wszystkich stanach chorobowych z wyjątkiem takich, których usunięcie osiąga cel wyłącznie kosmetyczny.

4. O zakresie świadczeń, nieprzewidzianych niniejszym statutem, decydują przepisy ogólnego ustawodawstwa o ubezpieczeniu społecznym.

§ 10.

Zasiłki chorobowe.

Jeżeli prawo pracownika do pełnego wynagrodzenia wygasa przed upływem 26 tygodni niezdolności do pracy, pracownik otrzymuje przez pozostały czas niezdolności do końca 26 tygodnia zasiłek w wysokości jaka przysługuje w powszechnym ubezpieczeniu społecznym.

§ 11.

Pomoc dentystyczna.

Uprawnionemu (§ 3 i 4) służy prawo do pomocy dentystycznej, a mianowicie do leczenia, usuwania i plombowania zębów oraz do

protez dentystycznych, przyczym pracownicy opłacają 5%, a inni uprawnieni 30% kosztów protez.

§ 12.

Świadczenia połogowe.

1. W razie połogu, osoby uprawnione do świadczeń, w myśl niniejszego statutu, mają prawo do pomocy położniczej i leczniczej według wyboru: w domu lub zakładzie położniczym wskazanym w wykazie, o którym mowa w § 21 ust. 4 niniejszego statutu.

2. W razie połogu pracownica ma prawo wstrzymania się od pracy w okresie wskazanym, w art. 16 ustawy z dnia 2.VII 1924 roku w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 636). Przez ten czas pracownica otrzymuje pełne uposażenie. Jeżeli zaś niezdolność do pracy przekracza ten okres, stosuje się postanowienia § 10 niniejszego statutu.

3. Przez czas karmienia dziecka, nie dłużej jednak niż przez 12 tygodni po upływie okresu, wymienionego w ust. 2 położnica otrzymuje zasiłek dla karmiących w naturze w ilości 1 l. mleka dziennie lub równowartość w gotówce. Dla położnic nie otrzymujących uposażenia (członkowie rodziny, emerytki), okres pobierania zasiłku liczy się od dnia porodu.

4. Czas korzystania z pomocy dla położnic nie wlicza się do 13 tygodniowego okresu świadczeń dla członków rodziny (§ 7 ust. 3).

5. Jeżeli połóg odbywa się w zakładzie położniczym nie należącym do związku samorządowego (§ 25), lub w domu, położnica otrzymuje:

a) w przypadku leczenia w zakładzie zwrot poniesionych kosztów w/g taksy opłat trzeciej klasy plus 50%, pobieranych w samorządowych zakładach położniczych danego związku samorządowego lub w braku takiego zakładu — w najbliższym zakładzie położniczym,

b) w przypadku zaś leczenia w domu — bezpłatną pomoc umówionej położnej i umówionego lekarza oraz potrzebne lekarstwa i środki opatrunkowe lub zwrot poniesionych kosztów, które nie mogą przekraczać kosztów leczenia w zakładzie położniczym (pkt. a) nin. §-u).

§ 13.

Leczenie szpitalne.

1. W razie potrzeby, stwierdzonej przez lekarza umówionego — osoby, korzystające ze świadczeń na podstawie niniejszego statutu, mają prawo do leczenia w szpitalach wymienionych w wykazie, o którym mowa w § 21 ust. 4 niniejszego statutu.

2. W przypadku, gdy leczenie odbywa się w innym jakimkolwiek zakładzie leczniczym, na podstawie zlecenia lekarza zaufania chory otrzymuje zwrot poniesionych kosztów w wysokości opłat trzeciej klasy plus 50% pobieranych w samorządowych szpitalach.

3. W nagłych wypadkach przyjęcie do szpitala (ust. 1) lub zwrot kosztów (ust. 2) następuje bez zlecenia lekarza zaufania, jeżeli dyrektor szpitala stwierdzi nagłość wypadku.

4. Leczenie sanatoryjne uważa się za leczenie szpitalne z zastrzeżeniem, że do leczenia sanatoryjnego nie stosuje się ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 14.

Przewóz chorych.

1. Osoby korzystające ze świadczeń w/g niniejszego statutu (§§ 3 i 4) mają prawo do bezpłatnej lokomocji lub zwrotu kosztów podróży do najbliższego umówionego lekarza, albo do lekarza, lub szpitala, wskazanego przez lekarza umówionego, jeżeli lekarz lub szpital ma siedzibę poza miejscem zamieszkania chorego.

2. Obowiązek dostarczenia środków lokomocji lub zwrotu kosztów podróży na terenie powiatu ciąży na związku samorządowym, zatrudniającym pracownika, a jeżeli chodzi o emeryta (wdowę lub sierotę) na związku samorządowym, na terenie którego emeryt (wdowa, sierota) zamieszkuje, jeżeli związek ten przystąpił do danego funduszu pomocy leczniczej (§ 17).

3. Koszty zaś podróży poza teren powiatu zwracane są z funduszu pomocy leczniczej.

§ 15.

Koszty pogrzebu.

1. W razie śmierci pracownika lub emeryta, rodzina otrzymuje — jeżeli nie jest uprawniona do analogicznych świadczeń z innych przepisów prawnych zasiłek pogrzebowy w wysokości 1 miesięcznego, ostatnio otrzymywanego uposażenia (zaopatrzenia) zmarłego. Do otrzymania zapomogi uprawnieni są kolejno: żona (mąż), dzieci, wnuki, rodzice a w braku tych wszystkich — osoba, która pokryła koszty pogrzebu.

2. W razie śmierci członka rodziny, uprawnionego do świadczeń, pracownik otrzymuje zwrot faktycznych kosztów, nie wyżej jednak jednomiesięcznego uposażenia.

§ 16.

Dodatkowe świadczenia.

1. Oprócz świadczeń obowiązkowych, wymienionych w §§ 9 do 15 niniejszego statutu mogą być przyznawane w zależności jednak od stanu funduszu pomocy leczniczej (§ 17 — 20), dodatkowe świadczenia na cele lecznicze, jak; zapomogi na leczenie klimatyczne lub uzdrowiskowe, korzystanie z zakładów dla ozdrowieńców, kolonii letnich domów wypoczynkowych it.p. całkowicie lub częściowo na koszt tego funduszu.

2. Rodzaje dodatkowych świadczeń i sumy na nie przeznaczone ustala na każdy rok budżetowy wydział powiatowy (§ 29) na podstawie wniosku Komisji Pomocy Leczniczej (§ 30).

Rozdział V.

POSTANOWIENIA FINANSOWE

§ 17.

Fundusz pomocy leczniczej. Opłaty.

1. Na pokrycie kosztów świadczeń przewidzianych w statucie niniejszym, tworzy się specjalny fundusz pomocy leczniczej.

2. Fundusz ten powstaje:

a) z opłat powiat. związku samorząd. w . . . . oraz gmin wiejskich (miejskich), które przystąpiły do funduszu na zasadach niniejszego statutu, w wysokości 2% sumy uposażeń pracowników objętych statutem niniejszym oraz sumy zaopatrzeń emerytalnych, b. pracowników i pensyj wdów i sierot po nich,

b) z dopłat potrącanych z uposażeń tych pracowników oraz z zaopatrzeń emerytalnych i pensyj w wysokości najwyżej 2% tego uposażenia lub zaopatrzenia, czy pensji,

c) z darowizn i zapisów,

d) z odsetek od kapitałów oraz z dochodów z majątku i funduszów,

3. Opłaty i dopłaty od uposażeń emerytalnych i pensyj wdowich i sierocych, wpłaca związek samorządowy, który ostatnio zatrudniał danego emeryta lub zmarłego męża, czy ojca, a jeżeli chodzi o emeryta (wdowę, sierotę) pobierającego zaopatrzenie z powiatowego funduszu emerytalnego—dopłaty wpłaca dany fundusz.

§ 18.

Przeznaczenie funduszu.

1. Sumy, wymienione w poprzednim § mogą być używane wyłącznie na koszty świadczeń, określonych w statucie niniejszym i na wydatki związane z ich udzielaniem oraz na pokrycie koniecznych kosztów przejazdu lekarzy.

2. Niedopuszczalne jest pokrywanie z tego funduszu uposażenia, przysługującego w myśl obowiązujących przepisów lub umów o pracę pracownikom w czasie choroby lub połogu.

§ 19.

Niewystarczalność funduszu.

Jeżeli środki przewidziane w statucie niniejszym nie wystarczają na pokrycie kosztów świadczeń w statucie tym określonych, a niedobór nie może być pokryty z funduszu rezerwowego, pokrywają go zw'ązki samorządowe należące do funduszu pomocy leczniczej, proporcjonalnie do wysokości opłat, uiszczanych do tego funduszu. Rozkład dodatkowych obciążeń uchwala wydział powiatowy.

§ 20.

Fundusz rezerwowy.

1. W ciągu pierwszych trzech lat obrachunkowych po wejściu w życie niniejszego statutu, wszelkie nadwyżki pozostałe po pokryciu kosztów świadczeń, w statucie tym określonych, będą składane na utworzenie funduszu rezerwowego, celem pokrycia możliwych niedoborów w latach następnych.

2. Jeżeli po upływie trzech pierwszych lat obrachunkowych środki, przewidziane w statucie niniejszym, wystarczą na pokrycie kosztów świadczeń obowiązkowych z nadwyżką przynajmniej 5% rocznych wpływów na świadczenia dodatkowe, a fundusz rezerwowy wynosi przynajmniej 20% tych wpływów, to wysokość opłat na cele pomocy leczniczej może być obniżona z zachowaniem ustalonego w statucie niniejszym stosunku pomiędzy udziałem w tych opłatach związków samorządowych i osób uprawnionych do świadczeń.

W razie wyczerpania funduszu rezerwowego obniżone opłaty powinny być przywrócone do poprzedniej wysokości.

3. Wydział Powiatowy powinien administrować funduszem pomocy leczniczej w sposób i na zasadach, jakie obowiązują komunalne lub państwowe instytucje kredytowe.

Rozdział VI.

POSTĘPOWANIE PRZY UDZIELANIU ŚWIADCZEŃ.

§ 21.

Sposób udzielania świadczeń.

1. Pomoc lecznicza i położnicza udzielana jest uprawnionym do świadczeń w myśl statutu niniejszego przez lekarzy ogólnych, lekarzy specjalistów, lekarzy dentystów oraz położne, które mają prawo praktyki w myśl obowiązujących przepisów. Umowy z lekarzami i położnymi zawiąże wydział powiatowy, działający na podstawie niniejszego statutu, w imieniu związków samorządowych, tworzących fundusz pomocy leczniczej (§§ 17—20).

2. Czynności pomocnicze mogą być wykonywane przez pomocniczy personel lekarski jedynie na zlecenie lekarza lub bez zlecenia, tylko w wypadkach nagłych, jeżeli nie może być wezwany lekarz umówiony lub inny lekarz dyplomowany.

3. Umowy z lekarzami powinny przewidzieć dobrą, sprawną i dostępną organizację pomocy lekarskiej (§ 28 ust. 2).

Umowy takie należy zawiązać z jak największą liczbą lekarzy, uwzględniając w miarę możliwości wszystkie specjalności.

Przy doborze lekarzy należy brać pod uwagę odległość ich siedzib od miejsca zamieszkania uprawnionych oraz miejscowe warunki komunikacyjne.

4. Lista umówionych lekarzy z adresami i godzinami przyjęć oraz wykaz umówionych zakładów leczniczych (położniczych) powinny być podane do wiadomości osób uprawnionych do leczenia i wywieszone w widocznym miejscu, w gabinetach lekarzy oraz w biurach i lokalach odnośnego związku samorządowego. We wspomnianym wykazie należy wskazać rodzaje pomocy lekarskiej, których udzielanie uzależnione jest od zgody lekarza zaufania.

5. Wspomniane umowy określają terminy, w jakich będą następowały rozrachunki z umówionymi lekarzami na podstawie liczby udzielonych przez każdego z nich porad i wykonanych zabiegów, wykazanych w przekazach.

§ 22.

Wybór lekarza.

1. Chory ma prawo wyboru spośród umówionych lekarzy. Zmiana lekarza w tej samej chorobie może nastąpić tylko za zgodą lekarza zaufania.

2. W braku na terenie danego związku samorządowego lekarza specjalisty, a stwierdzanym przez lekarza umówionego o potrzebie leczenia przez specjalistę, decyduje lekarz zaufania, który w decyzji swej wskazuje m. in. le-

karza specjalistę oraz potwierdza zobowiązanie do pokrycia kosztów.

3. Jeżeli umowy, przewidziane w poprzednim paragrafie, nie zostały zawarte, osoby uprawnione do świadczeń w myśl statutu niniejszego mają prawo do wolnego wyboru lekarza spośród wszystkich zamieszkałych na obszarze powiatu oraz do zwrotu całkowitych kosztów pomocy udzielonej przez tego lekarza.

§ 23.

Zwrot kosztów.

1. W wypadkach nagłych, gdy nie można zwrócić się do lekarza umówionego, a zwłoka grozi niebezpieczeństwem dla zdrowia, chory ma prawo wezwać lekarza prywatnego i otrzymać z funduszu pomocy leczniczej, najdalej w ciągu dwóch tygodni po przedstawieniu rachunku, zwrot całkowitych kosztów pomocy, udzielonej przez tego lekarza.

O potrzebie wezwania lekarza prywatnego należy przedstawić lekarzowi zaufania w ciągu 3 dni zaświadczenie lekarza prywatnego, stwierdzające rodzaj choroby i udzielonej pomocy. O potrzebie wezwania lekarza prywatnego decyduje lekarz zaufania.

§ 24.

Legitymacja.

1. Podstawą dla uzyskania pomocy leczniczej jest legitymacja, wydana przez wydział powiatowy jako administratora funduszu pomocy leczniczej. Legitymacja ta stwierdzi uprawnienie ubezpieczonego, wypływające z niniejszego statutu, a m. in. do pomocy leczniczej ze strony lekarza umówionego z zastrzeżeniem tych świadczeń, których udzielenie statut uzależnia od zgody lub decyzji lekarza zaufania.

2. Szczegółowy tryb postępowania przy korzystaniu z pomocy leczniczej ustali Wydział Powiatowy w odrębnym regulaminie.

§ 25.

Przekaz dla położnic.

1. Osoba uprawniona do świadczeń w myśl statutu niniejszego, która ma odbyć połóg, otrzymuje od lekarza umówionego na własne żądanie lub za jej zgodą w razie stwierdzenia przez tego lekarza konieczności umieszczenia jej w zakładzie położniczym, przekaz do każdego takiego zakładu, należącego do któregokolwiek związku samorządowego, który przystąpił do funduszu pomocy leczniczej (§§ 17—20).

1. W wypadku nagłym położnica powinna być przyjęta do zakładu bez przekazu, o czym dyrektor zakładu powiadamia administratora funduszu (§§ 28 i 29).

§ 26.

Lekarstwa oraz środki lecznicze i pomocnicze.

1. Lekarstwa i środki opatrunkowe, przepisane przez lekarzy umówionych, otrzymują osoby, uprawnione do świadczeń w aptekach, z którymi zawarte będą odpowienie umowy. Umowy takie powinny zapewniać uprawnionym otrzymywanie lekarstw w możliwie najbliższej aptece na rachunek funduszu pomocy leczniczej. W braku umowy z aptekami, chory otrzymuje w ciągu dwóch tygodni od przedłożenia rachunku zwrot wydatków na lekarstwa i środki opatrunkowe pobrane w dowolnej aptece.

2. Środki lecznicze i pomocnicze oraz środki pomocnicze przeciwko zniekształceniu i kalectwu (protezy) będą udzielane w przypadkach, gdy okażą się niezbędnymi dla utrzymania lub przywrócenia zdrowia i zdolności do pracy. Koszty protez z wyjątkiem protez dentystycznych (§ 11) pokrywa uprawniony w stosunku 25%.

3. W przypadkach uzasadniających wezwanie lekarza prywatnego (§ 23 ust. 2) choremu przysługuje również prawo do zwrotu wydatków na przepisane przez tego lekarza lekarstwa i środki opatrunkowe.

§ 27.

Pomoc lecznicza na innym terenie.

1. Uprawnieni do świadczeń na podstawie niniejszego statutu a zamieszkali na terenie związku samorządowego nie objętego niniejszym statutem, mają prawo korzystać z organizacji pomocy leczniczej właściwej dla pracowników tego związku w granicach niniejszego statutu, jeżeli związki samorządowe administrujące funduszem pomocy leczniczej, zawiążą umowy w przedmiocie przyjęcia ubezpieczenia.

2. W braku umowy uprawnieni mają prawo do zwrotu kosztów w/g. norm przewidzianych niniejszym statutem.

Rozdział VII

ADMINISTRACJA

§ 28.

Administracja pomocą leczniczą.

1. Czynności administracyjne, związane z udzielaniem pomocy lekarskiej (§ 21 ust. 1 i 2 oraz § 24) wykonywa personel, wyznaczony przez Wydział Powiatowy, jako administratora funduszu pomocy leczniczej.

2. Lekarza zaufania przyjmuje przewodniczący wydziału powiatowego po wysłuchaniu opinii wydziału powiatowego i Komisji Pomocy Leczniczej (§ 30), zwalnia zaś wydział powiatowy w trybie ustalonym dla stałych pracowników Powiatowego Związku Samorządowego.

Lekarz zaufania kieruje organizacją pomocy leczniczej i odpowiada za jej należyte funkcjonowanie przed wydziałem powiatowym.

3. Szczegółowy zakres czynności wspomnianego personelu oraz lekarza zaufania ustali wydział powiatowy w odrębnym regulaminie.

§ 29.

Administrowanie funduszem pomocy leczniczej.

1. Funduszem pomocy leczniczej administruje wydział powiatowy na podstawie niniejszego statutu.

2. Formalną stronę gospodarki finansowej funduszu pomocy leczniczej, w szczególności przepisy, dotyczące odrębnego budżetu i odrębnej rachunkowości, określi regulamin ustalony przez wydział powiatowy, jako administratora funduszu, po zasięgnięciu opinii Komisji Pomocy Leczniczej.

§ 30.

Komisja Pomocy Leczniczej.

1. Jako organ wnioskodawczy, opiniodawczy i doradczy we wszystkich sprawach objętych niniejszym statutem zebranie pracowników i emerytów, uprawnionych do świadczeń, powołuje spośród siebie specjalną Komisję Pomocy Leczniczej, złożoną z 3 członków i 2 zastępców. Przewodniczącego wybierają członkowie Komisji spośród siebie. Kadencja Komisji trwa 5 lat.

2. Komisja Pomocy Leczniczej opiniuje projekty organizacji pomocy leczniczej, przewidziane w statucie niniejszym projekty regulaminów, normujących udzielanie tej pomocy, projekty preliminarza budżetowego pomocy leczniczej, sprawozdania z działalności funduszu pomocy leczniczej i przedstawia z własnej inicjatywy lub na wezwania wydziału powiatowego wnioski w sprawach dotyczących wykonania niniejszego statutu.

Opinie i wnioski Komisji Pomocy Leczniczej powinny być dołączone do protokołów posiedzeń organów związku samorządowego, na których rozpatrywane są opiniowane sprawy.

3. Wydział Powiatowy zapozna Komisję Pomocy Leczniczej z wykonaniem preliminarza budżetowego tej Pomocy, przesyłając corocznie zestawienie rachunkowe o stanie finansowym funduszu i o działalności leczniczej.

Rozdział VIII.

SPORY.

§ 31.

1. Spory o świadczenia, określone w statucie niniejszym, pomiędzy uprawnionymi (§ 3) a związkiem samorządowym, administrującym funduszem (§§ 28 i 29) rozstrzyga:

a) Komisja Świadczeniowa, gdy obie strony złożą deklarację, iż w konkretnej sprawie poddają się orzecznictwu Komisji i będą uważali orzeczenie jej dla siebie za prawomocnie wiążące;

b) Sąd powszechny—gdy co najmniej jedna ze stron nie złoży deklaracji, o której mowa wyżej (lit. a).

Alternatywa dla obszaru województw pomorskiego i poznańskiego.

2. Spory o świadczenia pomiędzy pracownikiem, którego stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny a związkiem samorządowym administrującym funduszem w razie nie złożenia chociaż by przez jedną stronę deklaracji, a której mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego §-u, mają być rozstrzygane w trybie § 7 ustawy z dnia 30 lipca 1899 r. w przedmiocie mianowania i zaopatrzenia urzędników komunalnych (Zb. u. pr. str. 141).

§ 32.

1. Komisja świadczeniowa składa się z przewodniczącego oraz czterech członków i tyluż zastępców.

2. Dwóch członków i dwóch zastępców powołuje rada powiatowa, pozostałych zaś dwóch członków i dwóch zastępców wybiera zebranie pracowników i emerytów, uprawnionych do świadczeń.

3. Przewodniczącego wybierają członkowie komisji świadczeniowej z poza swego grona. Wybór przewodniczącego komisji świadczeniowej następuje na zaproszenie przewodniczącego wydziału powiatowego, w ciągu tygodnia czasu od dnia powołania członków komisji świadczeniowej przez radę powiatową bądź zebranie uprawnionych, w zależności od tego, które z tych powołań później nastąpi.

Jeżeli członkowie komisji świadczeniowej nie wybiorą przewodniczącego komisji, komisja nie może się ukonstytuować, a spory rozstrzyga Sąd powszechny.

Alternatywa dla obszaru województw pomorskiego i poznańskiego.

Spory o świadczenia pomiędzy pracownikiem, którego stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny, a związkiem samorządowym administrującym funduszem w razie nie ukonstytuowania się Komisji Świadczeniowej, rozstrzygane będą w trybie § 7 ustawy z dnia 30 lipca 1899 r. w przedmiocie mianowania i zaopatrzenia urzędników komunalnych (Zb. u. pr. str. 141).

4. Komisja świadczeniowa może wybrać przewodniczącego komisji w każdej chwili w sposób wskazany w ustępie 3 niniejszego §-u.

5. Kadencja Komisji Świadczeniowej trwa przez 3 lata.

6. Skargi do Komisji Świadczeniowej należy wnosić w ciągu 30 dni od chwili powstania sporu. Skargę wniesioną po tym terminie Komisja może rozpatrzyć.

7. Skarga, o której mowa w ustępie poprzednim, powinna być rozpatrzona w czasie możliwie najszybszym, nie później jednak aniżeli w ciągu 21 dni od dnia wniesienia skargi.

Rozdział IX

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ŚWIADCZENIA

§ 33.

1. Za świadczenia, wynikające z niniejszego statutu, odpowiadają solidarnie związki samorządowe, które przystąpiły do funduszu pomocy leczniczej (§ 17) i przez to przyjęły na siebie gwarancję pokrycia niedoborów tego funduszu (§ 19).

2. Związek samorządowy, który wypłaci świadczenia ma prawo regresu do związku samorządowego administrującego funduszem (§§ 17 i 29).

§ 34.

Rady gminne i miejskie mogą przyznać przełożonym gmin prawo do pomocy leczniczej we własnym zakresie. W tym przypadku prawa i obowiązki przełożonych gmin w zakresie pomocy leczniczej regulować będą postanowienia niniejszego statutu.

§ 35.

(1) Jeżeli w ciągu kolejnych dwóch lat obrachunkowych deficyty, o których mowa w § 19, przekroczą 100% sumy opłat, przypadających na podstawie § 17 ust. 2 pkt. a niniejszego statutu, statut niniejszy może być uchylony uchwałą rady powiatowej.

(2) Wygaśnięcie statutu następuje po upływie jednego miesiąca od chwili powzięcia uchwały przez radę powiatową.

(3) W tym przypadku pracownicy tracą prawa, określone w niniejszym statucie, zachowując jednak prawo do roszczeń powstałych przed uchyleniem statutu.

Rozdział X

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

§ 36.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez władzę nadzorczą.

88.

PISMO OKÓLNE

z dnia 27 maja 1938 r.

o radiofonizacji kraju.

(Nr SG. 90-9-1).

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Pismem okólnym z dnia 14 stycznia 1937 r. Nr SS. 55-47-8 w sprawie popierania radiofonizacji (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 1, poz. 7 z r. 1937), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleciło Panom przychylne ustosunkowanie się do akcji radiofonizacji, a w szczególności do przedsięwzięć podejmowanych w tym zakresie przez Polskie Radio.

Podjęte prace nad spopularyzowaniem radiofonii nie doprowadziły jeszcze do pożądanych wyników. Ponieważ zaś radiofonia staje się nie tylko potężnym czynnikiem postępu kulturalnego oraz wychowania obywatelskiego, lecz również czynnikiem o doniosłym znaczeniu z punktu widzenia obrony kraju i propagandy poczynań państwowych, przeto koniecznym jest poczynienie dalszych starań w kierunku przyspieszenia radiofonizacji kraju.

Jednym ze sposobów spopularyzowania radiofonii jest przeprowadzenie radiofonizacji zbiorowej, polegającej na tworzeniu licznych ośrodków zbiorowego słuchania, udostępniających odbiór radiowy dla najszerszych mas ludności tak na terenie miast, jak i wsi. Radiofonizację zbiorową dałoby się osiągnąć przez zaopatrzenie w odbiorniki radiowe urzędów gminnych oraz lokali i świetlic organizacyj społecznych itp. oraz przez zainstalowanie urządzeń megafonowych, przeznaczonych dla audycji publicznych.

Z poczynionych obserwacyj w terenie wynika, iż radiofonizacja zbiorowa rozwija się o wiele szybciej w tych przypadkach, gdy jest prowadzona planowo, a inicjatywę w tym zakresie obejmują czynniki samorządowe. Równolegle z rozwojem radiofonizacji zbiorowej idzie również pożądane podniesienie się radiofonizacji indywidualnej.

W związku z powyższym proszę P.P. Wojewodów i P.P. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych o spowodowanie, aby nadzorowane przez Panów związki samorządowe zajęły się organizowaniem zbiorowych ośrodków słuchania audycji radiowych i w miarę możności finansowaniem tych ośrodków oraz organizacją zbiorowych zamówień i zakupów radioodbiorników również na cele indywidualne.

Zechcą P. P. Wojewodowie podjąć również ze swej strony odpowiednie kroki w zależności od warunków miejscowych, które mogłyby przyspieszyć radiofonizację podległego Panom terenu.

Nadmieniam w końcu, iż przemysł radiotechniczny zaoferował dla Polskiego Radia specjalnie dogodne warunki przy nabywaniu większej ilości radiosprzętu.

Przy wszelkich poczynaniach, dotyczących organizacji radiofonizacji terenu, należy zwracać się do Wydziału Propagandy Polskiego Radia, Warszawa, ul. Mazowiecka 5.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

89.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 maja 1938 r.

o świadectwach ubóstwa służących za podstawę do wolnej od cła odprawy darów.

(Nr AP. 26-5)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w piśmie okólnym z dnia 27 lutego 1937 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 6, poz. 47 z 1937 r.) zwróciło uwagę właściwym władzom na konieczność umieszczenia w omawianych świadectwach okoliczności, które dla zwolnienia od cła są istotne, a mianowicie: 1) danych szczegółowych dotyczących stanu rodzinnego odbiorcy przesyłki oraz 2) stwierdzenia, że „odbiorca, jako osoba niezamożna nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb życiowych z własnych środków materialnych lub ze swej pracy."

Obecnie doszło do wiadomości Ministerstwa, że znaczna ilość wystawianych w tym przedmiocie świadectw ubóstwa nie odpowiada warunkom określonym przez Ministerstwo w cytowanym wyżej piśmie okólnym, zwłaszcza nie zawiera stwierdzenia pod pkt. 2).

Zważywszy, że brak tych danych i odnośnego stwierdzenia w wydawanych świadectwach uniemożliwia urzędom celnym ustalenie niezamożności odbiorcy przesyłki, co powoduje skargi osób interesowanych oraz uciążliwą i zbędną korespondencję, — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi ponownie o zwrócenie uwagi właściwym władzom na konieczność ścisłego przestrzegania wytycznych zawartych w przytoczonym piśmie okólnym.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 maja Nr 34 Rok 1938

Poz. 292. Ustawa z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym.

Poz. 293. Ustawa z dnia 25 kwietnia 1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć.

Art. 1. Opłaty rejestracyjne pobiera się na rzecz związków samorządu terytorialnego, izb przemysłowo-handlowych, izb rzemieślniczych oraz szkół zawodowych.

Art. 2. (1) Opłaty uiszcza się przez nabywanie kart rejestracyjnych.

(2) Kartę rejestracyjną należy nabyć:

1) na każdy należący do przedsiębiorstwa zarobkowego oddzielny zakład handlowy, przemysłowy i górniczy oraz na każdy oddzielny skład;

2) na każde przedsiębiorstwo zarobkowe, wykonywane bez utrzymywania oddzielnych zakładów;

3) na każde zajęcie, wymienione w załączniku do art. 7,

jeżeli te zakłady, składy, przedsiębiorstwa i zajęcia są wykonywane bądź utrzymywane na obszarze Państwa.

Art. 3. (1) Za oddzielny zakład handlowy uważa się stałe lub ruchome, zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, albo kilka bezpośrednio ze sobą połączonych lub znajdujących się w obrębie jednego obejścia pomieszczeń, w których dokonywa się czynności handlowych.

(2) Za przedsiębiorstwo handlu obnośnego uważa się sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i innych opakowań, przenoszonych z miejsca na miejsce przez sprzedawcę, a za przedsiębiorstwo handlu rozwoźnego — sprzedaż towarów z wozu, łodzi i innych pomieszczeń, poruszanych siłą ludzką lub zwierzęcą.

(3) Za przedsiębiorstwo handlu jarmarcznego uważa się sprzedaż towarów na jarmarkach i targach, trwających ponad 3 dni, przez osoby, które nie posiadają stałego zakładu; stoiska, kiosku lub innego pomieszczenia na targach, jarmarkach i wystawach gospodarczych — nie uważa się za oddzielny zakład.

(4) Za oddzielny zakład handlowy w przedsiębiorstwie kolei żelaznych uważa się cały zespół urządzeń na liniach kolejowych, objętych jedną koncesją.

(5) Za oddzielny zakład przemysłowy (wytwórnię, pracownię, warsztat, zakład rzemieślniczy) uważa się jedno lub kilka zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, położonych w obrębie jednego obejścia, bądź stanowiących jeden jednolity zespół gospodarczy i służących do jednego rodzaju produkcji lub nawet do kilku rodzajów, jeśli stanowią one kolejne stopnie obróbki bądź przeróbki tych samych materiałów i wytworów lub znajdują się w związku, uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

(6) Za oddzielny zakład górniczy uważa się zespół szybów, sztolni, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego i służących do wydobywania tego samego produktu; wydobywania ubocznych produktów kopalnianych przy prowadzeniu głównej eksploatacji górniczej nie uważa się za oddzielny zakład.

(7) Za oddzielne przedsiębiorstwo uważa się każdy wyrąb lasu wraz z pierwiastkową obróbką drewna, dokonywany w obrębie jednej lub kilku graniczących ze sobą parcel leśnych.

(8) Za oddzielny skład uważa się jedno lub kilka bezpośrednio połączonych ze sobą zamkniętych lub otwartych pomieszczeń poza obrębem zakładu, służących wyłącznie do przechowywania, przesuszania, oczyszczania, sortowania, brakowania, przeładowywania lub pakowania towarów, przeznaczonych do sprzedaży, jak również do przechowywania maszyn, narzędzi, surowców i materiałów niezbędnych do produkcji, tudzież zapasów żywności lub odzieży itp. produktów do zaopatrywania własnych robotników, o ile to zaopatrywanie nie jest obliczone na zysk przedsiębiorcy i tym samym nie posiadł charakteru zakładu handlowego.

Art. 4. Nie podlegają opłatom:

1) sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych drogą produkcji przemysłowej, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych zakładów lub składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów; gospodarstwem rolnym w rozumieniu ustawy niniejszej jest również gospodarstwo leśne, ogrodowe, hodowlane, łowieckie, pszczelarskie, rybne lub rybołówstwo na wodach otwartych i zamkniętych w rozumieniu ustaw o rybołówstwie. Podlega jednak opłatom:

a) sprzedaż wytworów gospodarstwa ogrodowego bądź hodowlanego, prowadzonego na obszarze gminy miejskiej, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa rolnego;

b) dokonywanie wyrębów leśnych przez kupców;

2) eksploatacja torfu, piasku, gliny, wapna, kamieni, kredy, fosforytów itp., prowadzona w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów wyłącznie na potrzeby własnego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa oraz połączone z eksploatacją cegielnie, piece wapienne itp. zakłady, znajdujące się w obrębie wyżej oznaczonych gruntów, zaspokajające również tylko potrzeby własnego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa;

3) młyny i tartaki, znajdujące się w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów, a zaspokajające wyłącznie potrzeby gospodarcze właścicieli lub dzierżawców tych gruntów;

4) zakłady przemysłowe (art. 3 ust. (5)), prowadzone przez kupca rejestrowego wyłącznie w celu zaspokajania własnych potrzeb innego (głównego) zakładu przemysłowego tegoż kupca, na który nabyto kartę rejestracyjną, o ile zakłady te znajdują się w obrębie jednej gminy.

Art. 5. Zwalnia się od opłat:

1) koleje żelazne, stanowiące własność lub będące w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe";

2) przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon";

3) wodociągi i kanalizacje, laboratoria do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, oczyszczania miast, łaźnie, kąpieliska, rzeźnie, targowiska, elektrownie, gazownie, telefony, lombardy, koleje żelazne, tramwaje i autobusy w granicach gmin miejskich — prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez Państwo, związki samorządu terytorialnego lub szkoły akademickie;

4) gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, pracownicze kasy ubezpieczeń oraz spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe, będące instytucjami drobnego kredytu, które określi Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia;

5) kasy pomocy członkom zrzeszeń pracowniczych, rzemieślniczych oraz wolnych zawodów (emerytalne, pożyczkowo-oszczędnościowe, pogrzebowe itp.) oraz spółdzielnie, zrzeszające wyłącznie pracowników najemnych, mające na celu zatrudnianie zarobkowe przez siebie swoich członków i wykluczające inny dochód członków ze spółdzielni poza wynagrodzeniem za własną pracę zarobkową;

6) zakłady wychowawcze i poprawcze, przytułki i schroniska noclegowe i inne urządzenia o celach opieki społecznej, ośrodki zdrowia, przychodnie, biblioteki, czytelnie, świetlice, muzea, galerie i wystawy — prowadzone lub utrzymywane przez Państwo, związki samorządu terytorialnego, szkoły akademickie, zakony i zgromadzenia zakonne prawnie uznanych wyznań religijnych oraz instytucje społeczne, oświatowe i dobroczynne, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach lub prawa przemysłowego, a także instytucje kulturalne, oświatowe i naukowe, znajdujące się w rękach prywatnych, jeżeli nie są obliczone na zysk;

7) pomieszczenia i urządzenia sportowe, utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe i przeznaczone wyłącznie dla członków tych stowarzyszeń;

8) zakłady naukowe;

9) zakłady wytwórcze, przetwórcze i usługowe o charakterze rękodzielniczym, a w szczególności przemysł ludowy i domowy, pracę chałupniczą i rzemiosło, wykonywane ubocznie przez rolników lub pracowników rolnych bez sił pomocniczych — w zakresie, ustalonym przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z właściwym ministrem;

10) odnajmowanie pokojów umeblowanych i utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przewyższa trzech, a ilość stołowników — dziesięciu;

11) przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i powietrznej;

12) spółdzielnie zdrowia, szpitale, odpowiadające warunkom, określonym w art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382) i kliniki szkół akademickich.

Art. 6. (1) Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe oprócz zakładu przemysłowego prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wyrobów własnej produkcji, to tego rodzaju zakład handlowy uważa się za oddzielny w rozumieniu art. 2 ust. (2) pkt 1).

(2) Sprzedaż produktów własnego wyrobu dokonywana w tym samym budynku, w którym mieści się zakład przemysłowy, lub w obrębie kompleksu budynków, zajętych przez taki zakład, nie stanowi oddzielnego zakładu.

Art. 7. (1) Wykaz podlegających opłatom zajęć, podział miejscowości na klasy oraz ceny kart rejestracyjnych zawiera załącznik do artykułu niniejszego.

(2) Prawo określania poszczególnych rodzajów zakładów, jako handlowych lub przemysłowych, służy Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 8. Na przedsiębiorstwa lub zajęcia, wykonywane w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas, nabywa się karty rejestracyjne w cenie, odpowiadającej miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej.

Art. 9. (1) Karty rejestracyjne nabywa się na każdy rok kalendarzowy w miesiącu styczniu tegoż roku.

(2) Jeżeli wykonywanie przedsiębiorstwa lub zajęcia rozpoczęto albo też zakład lub skład otworzono w ciągu roku kalendarzowego — kartę rejestracyjną należy nabyć przed rozpoczęciem odpowiedniej działalności. Cena karty wynosi pełną, określoną w taryfie kwotę, jeżeli działalność rozpoczęto przed dniem 1 lipca oraz połowę tej kwoty, jeżeli działalność rozpoczęto w dniu lub po dniu 1 lipca.

(3) Na przedsiębiorstwa, wykonywane w miejscowościach klimatycznych i leczniczych sezonowo, tj. nie dłużej niż przez 6 miesięcy w ciągu roku, można nabywać karty rejestracyjne za cenę, wynoszącą połowę określonej w taryfie kwoty. W innych miejscowościach na przedsiębiorstwa sezonowe można nabywać karty rejestracyjne za połowę ceny taryfowej za zezwoleniem właściwego związku samorządu terytorialnego.

Art. 10. (1) Karta rejestracyjna jest ważna na okres, na który została nabyta. Zmiana osoby, utrzymującej zakład lub skład oraz zmiana miejsca wykonywania przedsiębiorstwa lub za-

jęcia nie powoduje obowiązku ponowne nabycia karty, pod warunkiem zawiadomienia w ciągu miesiąca o zaszłej zmianie właściwego związku samorządu terytorialnego, który uczyni na karcie odpowiednią wzmiankę.

(2) Karty rejestracyjne powinny być umieszczone na widocznym miejscu w zakładach lub w składach, których dotyczą i stale tam się znajdować.

(3) W razie zaginięcia karty rejestracyjnej związek samorządu terytorialnego po zbadaniu sprawy wyda płatnikowi na jego prośbę zaświadczenie, że właściwa karta została nabyta.

(4) Należność za kartę rejestracyjną, nie nabytą we właściwym czasie lub we właściwej cenie, uważa się za zaległość, podlegającą przymusowemu ściągnięcia w trybie administracyjnym.

Art. 11. Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu służy prawo całkowitego lub częściowego zwalniania w drodze rozporządzeń od opłat poszczególnych rodzajów zakładów, przedsiębiorstw, składów i zajęć, jak również przekazywania swych uprawnień w tym zakresie związkom samorządu terytorialnego.

Art. 12. (1) Pobór opłat i wydawanie kart rejestracyjnych należy do zarządów gminnych lub miejskich. Właściwym jest zarząd tej gminy wiejskiej lub miejskiej, na której obszarze położone są zakłady lub składy oraz wykonywane przedsiębiorstwa bez utrzymywania zakładów lub składów albo zajęcia. Jeżeli jeden zakład jest położony na obszarze dwóch lub więcej gmin. właściwość jednej z nich określa się według położenia głównych urządzeń zakładu.

(2) Za miejsce wykonywania zajęcia oraz przedsiębiorstwa, nie utrzymującego zakładów lub składów, uważa się miejsce zamieszkania lub siedzibę prawną osoby, wykonywającej zajęcie lub przedsiębiorstwo. Za miejsce wykonywania samoistnych robót i dostaw, prowadzonych na obszarze kilku związków samorządu terytorialnego, uważa się miejsce, w którym zawarto umowę.

(3) Spory o właściwość miejscową rozstrzyga na wniosek jednej z interesowanych gmin najbliższa wspólna władza nadzorcza.

Art. 13. (1) Osoby, nabywające karty rejestracyjne, obowiązane są do składania związkom samorządu terytorialnego deklaracyj w dwóch egzemplarzach według wzoru ustalonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

(2) Związki samorządu terytorialnego obowiązane są w ciągu 14 dni przesłać jeden egzemplarz deklaracji miejscowemu urzędowi skarbowemu.

Art. 14. (1) Urzędnicy związku samorządu terytorialnego, zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia, mają prawo dokonywania oględzin wszelkich budynków, lokali, gruntów, przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, pomieszczeń handlowych, przemysłowych, rzemieślniczych itp.

(2) Oględziny przedsiębiorstw, znajdujących się w obrębie stacyj kolejowych, urzędów pocztowych, portów państwowych lub zabudowań wojskowych, można przeprowadzić jedynie za zezwoleniem właściwej władzy kolejowej, pocztowej, portowej lub wojskowej.

Art. 15. Po upływie terminu, wyznaczonego do nabywania kart rejestracyjnych, związki samorządu terytorialnego sprawdzają, czy wszystkie przedsiębiorstwa i zajęcia posiadają właściwe karty rejestracyjne.

Art. 16. (1) Oględziny lokalne należy zasadniczo przeprowadzać w dni powszednie podczas godzin pracy, przy czym o ile możności w sposób nie tamujący ruchu przedsiębiorstwa.

(2) Oględziny należy przeprowadzać w obecności osoby, obowiązanej do wykupienia karty rejestracyjnej, osoby ją zastępującej lub przez nią zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób — przybranego świadka.

Art. 17. (1) Do wymiaru i poboru opłat, środków prawnych i właściwości władz nadzorczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454).

(2) Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się w zakresie środków prawnych również w przypadku, przewidzianym w art. 22 ust. (2).

Art. 18. Wpływy z opłat rejestracyjnych dzieli się w sposób następujący:

1) związki samorządu terytorialnego otrzymują 50% wpływów;

2) izby przemysłowo-handlowe i izby rzemieślnicze — 20% wpływów;

3) szkoły zawodowe, mające prawo publiczności — 30% wpływów. Spis tych szkół ustala corocznie Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii właściwych terytorialnie izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych.

Art. 19. (1) Wpływy z opłat, przypadające na rzecz izb przemysłowo-handlowych, izb rzemieślniczych i szkół zawodowych (art. 18 ust. (1) pkt 2) i 3)) będą przekazywane przez związki samorządu terytorialnego w ciągu dni 15 po upływie miesiąca, w którym zostały pobrane.

(2) W przypadku niewykonania przez związek samorządu terytorialnego obowiązku, określonego w ust. (1), odpowiednia kwota należności izby przemysłowo-handlowej, izby rze-

mieślniczej lub szkół zawodowych będzie przekazana przez właściwą władzę skarbową z przypadających na rzecz danego związku samorządu terytorialnego sum komunalnych.

Art. 20. Podział części opłat, przypadającej na rzecz związku samorządu terytorialnego, pomiędzy poszczególne związki, dokonywany będzie według zasad, określonych w art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454).

Art. 21. (1) Podziału części opłat, przypadającej na rzecz izb przemysłowo - handlowych i izb rzemieślniczych, dokonywa Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Podziału części opłat, przypadającej na rzecz szkół zawodowych, dokonywa corocznie Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(3) Podziału sum, o których mowa w ust. (2), należy dokonać w ten sposób, ażeby wpływy, zebrane w okręgu danego województwa, były w tymże okręgu użyte, z potrąceniem jednak 20% tych sum na pokrycie potrzeb wyższych uczelni zawodowych o charakterze społecznym, oraz 30%, które Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieli według swego uznania pomiędzy szkoły zawodowe o charakterze społecznym.

(4) Wpływy z odsetek, pobranych od zaległości w opłatach, przypadają w całości na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 22. (1) Kto prowadzi zakład lub przedsiębiorstwo, utrzymuje skład albo wykonywa zajęcie bez karty rejestracyjnej lub na podstawie karty rejestracyjnej niższej ceny od tej, która się ustawowo należy—podlega karze grzywny do wysokości pięciokrotnej należności za kartę rejestracyjną lub dwukrotnej różnicy między ceną właściwej a ceną posiadanej karty rejestracyjnej.

(2) Związek samorządu terytorialnego, po stwierdzeniu okoliczności, uzasadniających wymiar kary w myśl ust. (1), może zarządzić zamknięcie zakładu, jeżeli w ciągu miesiąca od stwierdzenia powyższych okoliczności właściwa karta rejestracyjna nie zostanie nabyta.

Art. 23. Kto nie dopuszcza do przeprowadzenia oględzin lokalnych (art. 14) osoby do tego uprawnionej lub stawia przeszkody w wykonywaniu tych czynności — podlega karze grzywny do dwóch tysięcy złotych.

Art. 24. Orzecznictwo w sprawach, przewidzianych w art. 22 i 23, należy do przełożonych właściwych związków samorządu terytorialnego.

Art. 25. Ilekroć w dotychczasowych przepisach prawnych jest mowa o podatku przemysłowym w postaci świadectw przemysłowych, należy rozumieć przez to karty rejestracyjne, unormowane w ustawie niniejszej.

Art. 26. Zwolnienia od podatków, przysługujące bankom i instytucjom kredytowym, jak również kasom oszczędności i kasom pożyczkowo-oszczędnościowym z mocy szczególnych przepisów — nie dotyczą opłat rejestracyjnych, pobieranych na podstawie ustawy niniejszej.

Art. 27. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Państwa. Na obszarze województwa śląskiego stosuje się zamiast przepisów, wymienionych w art. 17 ustawy niniejszej, odpowiednie przepisy ustawy śląskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w województwie śląskim.

Art. 28. Wprowadza się w ustawie z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych oraz w składkach i opłatach na rzecz prawnopublicznych instytucyj ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 8, poz. 88) następujące zmiany:

w art. 1 ust. (1) lit. f) po wyrazach: „samoistne daniny komunalne" skreśla się średnik i dodaje się wyrazy: „oraz opłaty rejestracyjne od przedsiębiorstw i zajęć.".

Art. 29. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 30. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1940 roku.

Załącznik do art. 7 ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. (poz. 293).

CZĘŚĆ I.

Zajęcia, podlegające opłatom.

Zajęcia przemysłowe, wykonywane bez utrzymywania oddzielnych biur i pomocników handlowych:

a) pośrednicy handlowi,

b) pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie),

c) pośrednicy giełdowi (maklerzy),

d) ekspedytorzy, trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych za granicę lub otrzymywanych z zagranicy,

e) inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucji kredytowych.

CZĘŚĆ II.

Podział miejscowości na klasy.

Klasa I: m. st. Warszawa.

Klasa II: miasta: Białystok, Bydgoszcz, Chorzów, Częstochowa, Gdynia, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Poznań, Sosnowiec, i Wilno.

Klasa III: wszystkie inne gminy miejskie.

Klasa IV: wszystkie gminy wiejskie.

CZĘŚĆ III.

Ceny kart rejestracyjnych.

Dział	OZNACZENIE zakładów, przedsiębiorstw i zajęć	We wszystkich miejscowościach	W miejscowościach klasy			
			I	II	III	IV
		złote				
I	Zakłady handlowe oraz przedsiębiorstwa handlowe, nie utrzymujące zakładów, z wyjątkiem przedsiębiorstw handlu jarmarcznego, obnośnego i rozwoźnego, a prowadzone przez:					
	a) kupców rejestrowych z wyjątkiem spółdzielni	—	300	250	200	150
	b) spółdzielnie z wyjątkiem kredytowych oraz kupców rejestrowych, jeżeli obrót zakładu nie przewyższą 100.000 złotych rocznie . . .	—	150	120	50	15
	c) pozostałych płatników, spółdzielnie kredytowe oraz zakłady sprzedaży wyłącznie materiałów pędnych, olei i smarów samochodowych z t. zw. stacji (pomp) benzynowych . .	—	30	25	20	10
II	Zakłady przemysłowe, zakłady górnicze z wyjątkiem kopalń nafty i gazów ziemnych, przedsiębiorstwa wyrębu lasu, samoistne przedsiębiorstwa wykonywania umów o roboty oraz przedsiębiorstwa rzemieślnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, eksploatacja taksówek, a prowadzone przez:					
	a) kupców rejestrowych oraz zakłady spółdzielni o obrocie rocznym powyżej 200.000 zł . .	300	—	—	—	—
	b) spółdzielnie z wyjątkiem spółdzielni pracy i mleczarskich oraz kupców rejestrowych o obrocie rocznym poniżej 100.000 złotych	—	150	120	80	40
	c) pozostałych płatników	—	25	20	15	7
III	Kopalnie nafty lub gazów ziemnych . . . . . , .	100	—	—	—	—
IV	Składy należące do przedsiębiorstw oraz filie i kantory wydawnictw	20	—	—	—	—
V	Przedsiębiorstwa handlu:					
	a) rozwoźnego	85	—	—	—	—
	b) obnośnego	30	—	—	—	—
	c) jarmarcznego	50	—	—	—	—
VI	Wydawnictwa:					
	a) pism codziennych	—	750	200	120	120
	b) innych pism periodycznych	—	150	120	50	50

Dział	OZNACZENIE zakładów, przedsiębiostw i zajęć	We wszystkich miejscowościach	w miejscowościach klasy			
			I	II	III	IV
		złote				
VII	Zajęcia przemysłowe pośredników giełdowych (maklerów)	250	—	—	—	—
VIII	Zajęcia przemysłowe pośredników handlowych .	—	150	120	80	30
IX	Zajęcia przemysłowe ekspedytorów.	150	—	—	—	—
X	Zajęcia przemysłowe pomocników podróżujących (komiwojażerów).	100	—	—	—	—
XI	Wszelkie inne przedsiębiorstwa, nie utrzymujące zakładów oraz pozostałe zajęcia przemysłowe . .	20	—	—	—	—

Poz. 294. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 kwietnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie zmiany rozporządzenia o pomieszczeniach i urządzeniach zakładów mleczarskich oraz o zawodowym przygotowaniu kierowników tych zakładów.

Poz. 295. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 kwietnia 1938 r. o ordynacji wyborczej do rad okręgowych izb lekarsko-dentystycznych.

Poz. 296. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 kwietnia 1938 r. o ustanowieniu okręgowych izb lekarsko-dentystycznych.

Poz. 297. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 maja 1938 r. w sprawie oznaczenia listów zastawnych i ich kursów przy spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych.

Poz. 298. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 2 maja 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmian w statucie Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej.

Poz. 299. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 maja 1938 r. o sprostowaniu błędu w tekście ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego.

Na podstawie art. 5 ust. (1) pkt 1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423) prostuje się w tekście ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 149) błąd następujący:

w art. 6 wierszu drugim zamiast „art. 6“ powinno być „art. 5“.

---

z 18 maja Nr 35 Rok 1938

Poz. 300. Konwencja międzynarodowa o przewozie osób i bagażu kolejami żelaznymi (K. M. O.), (z 2 załącznikami), podpisana w Rzymie dnia 23 listopada 1933 r.

Poz. 301. Oświadczenie rządowe z dnia 27 kwietnia 1938 r. w sprawie złożenia przez Polskę i inne państwa dokumentów ratyfikacyjnych konwencji międzynarodowej z dnia 23 listopada 1933 r. o przewozie osób i bagażu kolejami żelaznymi.

---

z 20 maja Nr 36 Rok 1938

Poz. 302. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1938 r. o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Na pojazdach mechanicznych, które są poruszane silnikiem o pojemności skokowej powyżej 100 cm^3 i nie są przeznaczone do ruchu po szynach, można ustanawiać rejestrowe prawa rzeczowe według przepisów ustawy niniejszej.

Art. 2. Rejestrowe prawa rzeczowe można ustanawiać przez:

1) rejestrowe zastrzeżenie prawa własności do czasu uiszczenia ceny kupna,

2) zastaw rejestrowy.

Art. 3. Na pojeździe mechanicznym nie może jednocześnie ciążyć rejestrowe zastrzeżenie prawa własności i zastaw rejestrowy.

Art. 4. (1) Pojazd mechaniczny, obciążony rejestrowym prawem rzeczowym, może wierzyciel pozostawić w posiadaniu dłużnika.

(2) Wierzyciel ma prawo żądać dopuszczenia go w stosownym czasie do badania stanu pojazdu; w razie nieuwzględnienia tego żądania wierzytelność, zabezpieczona rejestrowym pra-

wem rzeczowym, staje się natychmiast wymagalna.

Art. 5. (1) W razie zbycia, wydzierżawienia lub ustanowienia zastawu na pojeździe mechanicznym oraz w razie wprowadzenia w nim zasadniczych zmian konstrukcyjnych bez pisemnej zgody osoby, której służy rejestrowe prawo rzeczowe, wierzytelność zabezpieczona rejestrowym prawem rzeczowym staje się natychmiast wymagalna, dokonana zaś czynność prawna jest wobec tej osoby bezskuteczna.

(2) Kto nabył lub wziął w zastaw pojazd mechaniczny bez pisemnej zgody osoby, której służy rejestrowe prawo rzeczowe, odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z dłużnikiem za należność, dla której ustanowiono rejestrowe prawo rzeczowe.

Art. 6. Wierzyciel może przelać swoje uprawnienia z tytułu rejestrowego prawa rzeczowego tylko łącznie z przelewem zabezpieczonej na jego rzecz wierzytelności.

Art. 7. Wierzytelności, zabezpieczonej rejestrowym prawem rzeczowym, służy pierwszeństwo zaspokojenia z pojazdu mechanicznego przed wszystkimi innymi wierzytelnościami prywatnoprawnymi i publicznoprawnymi z wyjątkiem kosztów egzekucji, skierowanej do pojazdu mechanicznego.

Art. 8. (1) Pierwszeństwo zaspokojenia, wymienione w artykule poprzedzającym rozciąga się także na roszczenia do zakładu ubezpieczeń o odszkodowanie z tytułu umowy ubezpieczenia pojazdu mechanicznego od szkód (autocasco), o ile zakład ubezpieczeń na podstawie umowy nie pokrywa szkody drogą uiszczenia rachunków za dokonaną naprawę pojazdu; zakład ubezpieczeń może wypłacić odszkodowanie uprawnionemu jedynie za zgodą osoby, której służy rejestrowe prawo rzeczowe, jeżeli osoba ta zawiadomi o swym prawie zakład przed wypłatą.

(2) Osoba, której służy rejestrowe prawo rzeczowe, może wykonywać w swoim imieniu wszelkie prawa, wynikające z umowy ubezpieczenia pojazdu od szkód. W szczególności może dochodzić w drodze sądowej roszczeń o odszkodowanie do wysokości swej należności, zabezpieczonej rejestrowym prawem rzeczowym.

(3) Przepisy ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio do wynagrodzenia za wywłaszczony pojazd mechaniczny, przy czym osoba, na której rzecz wywłaszczono pojazd, jest obowiązana uwzględnić rejestrowe prawo rzeczowe, chociażby uprawniony nie zawiadomił jej o swym prawie.

Art. 9. (1) Do pojazdów mechanicznych, na których ustanowiono rejestrowe prawo rzeczowe, nie stosuje się przepisów art. 556 i 563 kodeksu handlowego.

(2) Sprzedawca może skorzystać z zastrzeżenia natychmiastowej wymagalności resztującej ceny kupna na przypadek niezapłacenia w terminie poszczególnych rat oraz może odstąpić od umowy nawet wówczas, gdy łączna suma zalegających rat jest mniejsza niż jedna piąta część umówionej ceny kupna.

Art. 10. Do egzekucji z pojazdu mechanicznego nie stosuje się przepisów art. 570 i 581 § 2, zdanie ostatnie kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli egzekucję prowadzi osoba, której służy rejestrowe prawo rzeczowe.

Art. 11. Do wniosku o sprzedanie przez licytację publiczną pojazdu mechanicznego, określonego w art. 1, wierzyciel powinien dołączyć wypis z rejestru lub zaświadczenie władzy rejestrowej, że pojazd nie jest obciążony rejestrowym prawem rzeczowym.

Art. 12. (1) Komornik zawiadomi o terminie licytacji publicznej pojazdu mechanicznego wszystkie osoby, których prawa zostały ujawnione w rejestrze.

(2) Doręczenia pism w postępowaniu rejestrowym, w postępowaniu egzekucyjnym oraz w postępowaniu, skierowanym ku realizacji rejestrowych praw rzeczowych, pod adresem, wskazanym w rejestrze, mają moc prawną, chociażby pod tym adresem odbiorcy nie odnaleziono.

Art. 13. W razie skierowania egzekucji do wierzytelności, zabezpieczonej rejestrowym prawem rzeczowym, należy uczynić o tym wzmiankę w rejestrze.

Art. 14. (1) Sumę osiągniętą ze sprzedaży egzekucyjnej pojazdu mechanicznego, obciążonego rejestrowym prawem rzeczowym, należy złożyć do depozytu sądowego celem dokonania podziału.

(2) Wierzytelność, zabezpieczona rejestrowym prawem rzeczowym, będzie wypłacona na podstawie dokumentów, stwierdzających zobowiązanie nawet jeszcze niewymagalne do wysokości, ujawnionej w rejestrze sumy wierzytelności bez potrzeby składania tytułu wykonawczego lub uzyskania zgody dłużnika.

(3) Jeżeli na pokrycie lub zabezpieczenie należności zostały wydane wierzycielowi weksle lub inne papiery wartościowe, stwierdzające zobowiązanie zapłacenia sumy pieniężnej, należność będzie wypłacona wierzycielowi tylko wówczas, gdy przedstawi te dokumenty; po zaznaczeniu na nich sum wypłaconych należy je wydać dłużnikowi, a jeżeli należności objęte wekslami lub innymi papierami wartościowymi, nie zostały zaspokojone całkowicie należy zwrócić je wierzycielowi.

(4) Jeżeli wierzyciel nie wykorzystał całkowicie swego rejestrowego prawa rzeczowego, a prawo to może mu służyć na zabezpieczenie pozostałej części jego wierzytelności, reszta su-

my pozostanie w depozycie sądowym aż do ustania stosunku prawnego, uzasadniającego korzystanie z rejestrowego prawa rzeczowego.

Art. 15. W postępowaniu upadłościowym pojazd mechaniczny, obciążony rejestrowym prawem rzeczowym, będzie sprzedany przez licytację publiczną według przepisów o egzekucji z pojazdu mechanicznego; do zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania, lub do przyłączenia się do wszczętego postępowania egzekucyjnego uprawniony jest syndyk na podstawie postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Art. 16. Pisma, stwierdzające umowę zastawniczą, zawartą celem ustanowienia rejestrowego prawa zastawu (art. 31 i 32) oraz pisma, stwierdzające przelew wierzytelności z jednoczesnym przelewem prawa rzeczowego, zabezpieczającego tę wierzytelność, są wolne od opłaty stemplowej.

Rozdział II.

Rejestr praw rzeczowych na pojazdach mechanicznych.

Art. 17. (1) Ustanawia się rejestr praw rzeczowych na pojazdach mechanicznych, do którego wpisuje się rejestrowe prawa rzeczowe (art. 2).

(2) Rejestr wraz z dokumentami, złożonymi do rejestru, jest jawny.

Art. 18. Rejestr prowadzą władze administracji ogólnej, właściwe miejscowo według przepisów o ruchu pojazdów mechanicznych.

Art. 19. (1) Do rejestru wpisuje się:

1) opis pojazdu mechanicznego, wystarczający do stwierdzenia jego tożsamości,

2) imię, nazwisko (nazwę) i miejsce zamieszkania (siedzibę) kupującego,

3) rejestrowe prawa rzeczowe ze wskazaniem imienia, nazwiska (nazwy) i zamieszkania (siedziby) osoby, której to prawo służy, oraz sumy wierzytelności,

4) wzmianki o egzekucji (ar. 13 i 34).

5) orzeczenia sądu, odnoszące się do danych, ujawnionych w rejestrze,

6) zmiany danych, wymienionych w pkt 1) — 5).

(2) Rozporządzenie Ministra Komunikacji, wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu, może nakazać ujawnianie w rejestrze także innych danych.

Art. 20. (1) Wpisy do rejestru będą dokonywane na podstawie zgłoszeń, chyba że prawo przepisuje wpis z urzędu; do zgłoszenia należy dołączyć w oryginałach lub uwierzytelnionych odpisach dokumenty, stwierdzające dane, ulegające zarejestrowaniu.

(2) Odpisy będą uwierzytelnione przez notariusza lub przez władzę rejestrową (art. 18).

Art. 21. (1) Na decyzję władzy rejestrowej co do wpisu lub odmowy wpisu w rejestrze służy zażalenie w terminie siedmiodniowym od daty doręczenia decyzji osobie interesowanej do sądu okręgowego za pośrednictwem władzy rejestrowej; właściwy jest sąd okręgowy siedziby władzy rejestrowej.

(2) Sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniu w sprawach rejestrowych.

(3) Orzeczenie sądu okręgowego jest natychmiast wykonalne.

(4) Od orzeczenia sądu okręgowego służy jedynie skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.

Art. 22. W razie zmiany miejsca zarejestrowania pojazdu, zgodnie z przepisami o ruchu pojazdów mechanicznych, wpisy, przewidziane w ustawie niniejszej, przenosi się z urzędu do właściwego rejestru.

Art. 23. (1) Wobec osób trzecich ustanowienie rejestrowego prawa rzeczowego na pojeździe mechanicznym uzyskuje skutek prawny z chwilą wpisania w rejestrze.

(2) Nikt nie może zasłaniać się nieświadomością rejestrowych praw rzeczowych, ujawnionych w rejestrze.

Art. 24. (1) Rejestrowe prawo rzeczowe wygasa i zostanie z urzędu wykreślone z rejestru po upływie terminu, na który zostało ustanowione, a w każdym razie po upływie lat pięciu od daty wpisu.

(2) Przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli strony przed upływem terminu oznaczonego lub przed upływem pięcioletniego terminu od daty wpisu zgodnie wniosą o utrzymanie wpisu wskutek przedłużenia umowy, albo jeżeli najpóźniej w dwa tygodnie po upływie terminu wierzyciel złoży władzy rejestrowej zaświadczenie sądu o wytoczeniu powództwa z tytułu roszczeń, zabezpieczonych rejestrowym prawem zastawu, lub zaświadczenie komornika o wszczęciu postępowania, mającego na celu realizację rejestrowego prawa rzeczowego.

Art. 25. Poza przypadkami przewidzianymi w artykule poprzedzającym, wykreślenie rejestrowego prawa rzeczowego następuje:

1) na wniosek osoby, której służy rejestrowe prawo rzeczowe,

2) na wniosek dłużnika na podstawie pisma, zawierającego zezwolenie wierzyciela na wykreślenie,

3) na wniosek dłużnika lub innej osoby interesowanej na podstawie orzeczenia sądowego,

4) w razie sprzedaży pojazdu mechanicznego przez publiczną licytację; w tym przypadku komornik zawiadomi z urzędu władzę rejestrową o dokonanej sprzedaży.

Art. 26. (1) Minister Komunikacji wyda w porozumieniu z Ministrem Skarbu rozporządzenie o opłatach w postępowaniu rejestrowym przed władzami administracyjnymi.

(2) Od zażalenia na decyzję władzy rejestrowej i od skargi kasacyjnej na orzeczenie sądu okręgowego (art. 21) pobiera się wpis stały w wysokości 8 zł; poza tym w postępowaniu przed sądem w sprawach wpisu do rejestru stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 93, poz. 837).

Art. 27. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu wyda w drodze rozporządzenia przepisy szczegółowe, dotyczące urządzenia rejestru i postępowania rejestrowego.

Rozdział III.

Rejestrowe zastrzeżenie prawa własności.

Art. 28. (1) Umowa sprzedaży z rejestrowym zastrzeżeniem na rzecz sprzedawcy prawa własności do czasu uiszczenia ceny kupna ma być zawarta na piśmie i powinna zawierać:

1) imiona, nazwiska (nazwę) oraz zamieszkanie (siedzibę) sprzedawcy i kupującego;

2) opis pojazdu mechanicznego, będącego przedmiotem umowy (art. 19 ust. (1) pkt 1)), w szczególności numer silnika i numer fabryczny podwozia, jeżeli jest wiadomy,

3) cenę kupna i warunki płatności,

4) postanowienie o ujawnieniu w rejestrze zastrzeżenia prawa własności na rzecz sprzedawcy,

5) datę umowy.

2) W razie niezachowania tych przepisów umowa nie może być ujawniona w rejestrze.

Art. 29. Przy sprzedaży pojazdu mechanicznego z rejestrowym zastrzeżeniem prawa własności zobowiązania, powstałe po oddaniu pojazdu, a wiążące się czy z własnością, czy też z jego posiadaniem, nie wyłączając należności publicznoprawnych, obciążają wyłącznie kupującego.

Art. 30. (1) Egzekucja z pojazdu mechanicznego, co do którego wpisano do rejestru zastrzeżenie prawa własności, dopuszczalna jest jedynie na rzecz sprzedawcy lub jego następcy prawnego i to tylko celem zaspokojenia zalegającej ceny kupna, jak również i odsetek.

(2) W razie wszczęcia egzekucji przez sprzedawcę bądź przez jego następcę prawnego inni wierzyciele kupującego mogą przyłączyć się do egzekucji.

(3) Wszczęcie egzekucji przez sprzedawcę uważa się za zrzeczenie się zastrzeżonego na jego rzecz prawa własności.

(4) Wrazie umorzenia egzekucji rejestrowe zastrzeżenie prawa własności odzyskuje moc prawną.

Rozdział IV.

Zastaw rejestrowy.

Art. 31. (1) Umowa zastawnicza ma być zawarta na piśmie i powinna zawierać:

1) imiona, nazwiska (nazwę) oraz zamieszkanie (siedzibę) wierzyciela i zastępcy,

2) opis przedmiotu zastawu (art. 19 ust. (1) pkt 1)), w szczególności numer silnika i numer fabryczny podwozia, jeżeli jest wiadomy,

3) sumę i warunki płatności wierzytelności zabezpieczonej zastawem,

4) postanowienie o ujawnieniu w rejestrze prawa zastawu na rzecz sprzedawcy,

5) datę umowy.

(2) W razie niezachowania tych przepisów umowa nie może być ujawniona w rejestrze.

Art. 32. Rejestrowe prawo zastawu można ustanowić wyłącznie na rzecz:

1) sprzedawcy z tytułu ceny kupna, wynikającej z umowy sprzedaży pojazdu mechanicznego lub podwozia,

2) osoby, która wykonała nadwozie pojazdu, z tytułu należności za wykonanie,

3) osoby, która uiściła sprzedawcy pojazdu lub podwozia albo wykonawcy nadwozia całość lub część należności, wymienionych w pkt 1) i 2) — do wysokości uiszczonej sumy.

Art. 33. (1) Jeżeli rejestrowym prawem zastawu są zabezpieczone dwie lub więcej wierzytelności, będą one zaspokojone w kolejności wpisów.

(2) W razie zbiegu rejestrowego prawa zastawu i zastawu ręcznego, zastaw rejestrowy ma pierwszeństwo, chyba że zastaw ręczny został ustanowiony przed zastawem rejestrowym.

Art. 34. W rejestrze pojazdów mechanicznych należy na żądanie wierzyciela wpisać wzmiankę o egzekucji, skierowanej do pojazdu mechanicznego, obciążonego na jego rzecz rejestrowym prawem zastawu.

Rozdział V.

Realizacja rejestrowych praw rzeczowych.

Art. 35. Jeżeli osoba, której służy rejestrowe prawo rzeczowe na pojeździe mechanicznym, jest kupcem rejestrowym, ma ona uprawnienia, wskazane w rozdziale niniejszym.

Art. 36. (1) Jeżeli kupujący zalega z zapłatą przynajmniej dwóch rat umówionej ceny kupna pojazdu mechanicznego, osoba, której służy rejestrowe zastrzeżenie prawa własności, może odebrać pojazd, chociażby znajdował się we władaniu osoby trzeciej.

(2) Na wniosek osoby, której służy rejestrowe zastrzeżenie prawa własności, komornik odbierze pojazd mechaniczny i odda go pod dozór; osoba ta lub kupujący oraz jego małżonek, dziecko lub domownik może być dozorcą tylko za zgodą strony przeciwnej.

(3) Jeżeli kupujący nie zapłaci w ciągu dwóch tygodni zaległych rat, komornik wyda pojazd osobie, której służy rejestrowe zastrzeżenie prawa własności; odebranie przez tę osobę pojazdu mechanicznego uważa się za odstąpienie od sprzedaży.

Art. 37. (1) Jeżeli dłużnik zalega z zapłatą przynajmniej dwóch rat sumy, zabezpieczonej rejestrowym prawem rzeczowym, osoba, której służy takie prawo, może zaspokoić swoje roszczenie z pojazdu mechanicznego i w tym celu może zgłosić wniosek do komornika o odebranie posiadaczowi pojazdu mechanicznego, chociażby znajdował się we władaniu osoby trzeciej, oraz o sprzedanie go przez licytację publiczną.

(2) Odebrany pojazd komornik odda pod dozór; wierzyciel lub dłużnik oraz jego małżonek, dziecko lub domownik może być dozorcą tylko za zgodą strony przeciwnej.

(3) Jeżeli dłużnik nie zapłaci w ciągu dwóch tygodni zaległych rat, komornik sprzeda pojazd przez licytację publiczną.

Art 38. Właściwy jest ten komornik, w którego okręgu urzędowym znajduje się pojazd mechaniczny.

Art. 39. We wniosku o odebranie pojazdu mechanicznego (art. 36 i 37) wierzyciel powinien wymienić ilość rat zaległych, ich wysokość, termin płatności, oraz dołączyć wyciąg z rejestru, stwierdzający ustanowienie na jego rzecz rejestrowego prawa rzeczowego, i zaświadczenie z rejestru handlowego stwierdzające, że jest kupcem rejestrowym.

Art. 40. Odpis protokołu odebrania pojazdu mechanicznego kupującemu komornik doręczy dłużnikowi i równocześnie wezwie go, żeby zapłacił zalegającą należność w ciągu dwóch tygodni, pod rygorem oddania pojazdu osobie, której służy rejestrowe prawo rzeczowe (art. 36), bądź sprzedania go przez licytację publiczną (art. 37).

Art. 41. Z ceny osiągniętej ze sprzedaży komornik pokryje koszty sprzedaży, resztę zaś złoży do depozytu sądowego celem dokonania podziału, którego dokona sąd, stosując przepisy o podziale sumy, uzyskanej przez egzekucję z pojazdu mechanicznego, obciążonego rejestrowym prawem rzeczowym (art. 15).

Art. 42. Jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, do sprzedaży pojazdów mechanicznych przez licytację publiczną stosuje się odpowiednio przepisy art. 510 § 2, art. 512 i 513 kodeksu handlowego.

Rozdział VI.

Przepisy końcowe.

Art. 43. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Komunikacji, Skarbu i Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z innymi właściwymi ministrami.

Art. 44. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1938 roku.

Poz. 303. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1938 r. o ujawnianiu w księgach hipotecznych własności gruntów pounickich.

Poz. 304. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 maja 1938 r. o uchyleniu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 30 stycznia 1925 r. o zakresie uprawnień dyrekcyj lasów państwowych i nadleśnictw przy zawieraniu umów, dotyczących gospodarki w lasach państwowych.

Poz. 305. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 maja 1938 r. w sprawie zmiany rozporządzenia o Funduszu Popierania Wiertnictwa Naftowego.

Poz. 306. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 maja 1938 r. o przeniesieniu siedziby Sądu Grodzkiego z Białowieży do Hajnówki.

Poz. 307. Oświadczenie Rządowe z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie przystąpienia Unii Południowo-Afrykańskiej do konwencji z dnia 11 października 1933 r. dla ułatwienia międzynarodowego obiegu filmów mających charakter wychowawczy.

Poz. 308. Oświadczenie Rządowe z dnia 30 marca 1938 r. w sprawie przystąpienia Meksyku do protokołu z dnia 6 listopada 1936 r. dotyczącego przepisów o akcji wojennej łodzi podwodnych.

Poz. 309. Oświadczenie Rządowe z dnia 4 kwietnia 1938 r. w sprawie przystąpienia Kolonii Adenu i Birmanii do konwencji z dnia 12 października 1929 r. o ujednostajnienie niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego.

Poz. 310. Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 21 marca 1938 r. o sprostowaniu błędu w tekście traktatu przyjaźni, handlowego i praw konsularnych między Rzecząpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki z dnia 15 czerwca 1931 r.

Poz. 311. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 maja 1938 r. o sprostowa-

niu błędów w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 kwietnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 22 lipca 1932 r. o opłatach za legalizację narzędzi mierniczych.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 18 maja Nr 113 Rok 1938

Poz. 181. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 maja 1938 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Skarbu w sprawie ulg dla przedsiębiorstwa pod firmą: „Elektrobudowa, Wytwórnia Maszyn Elektrycznych, Spółka Akcyjna", z siedzibą w Łodzi.

Poz. 182. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 maja 1938 r. o wyznaczeniu terminów zebrań wyborczych i terminu pierwszego zebrania pełnomocników w Białostockim Towarzystwie Kredytowym Miejskim.

z 19 maja Nr 114 Rok 1938

Poz. 183. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 13 maja 1938 roku w sprawie wylosowanych premii do obligacji 3% premiowej pożyczki inwestycyjnej emisji I z 1935 r.

Poz. 184. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1938 r. o zmianie czasu urzędowania urzędów celnych.

Poz. 185. Obwieszczenie Ministerstwa Poczt i Telegrafów Nr BP. 33/I/38 z dnia 6 maja 1938 r. o egzaminach na świadectwo radiotelegrafisty i radiotelefonisty.

z 20 maja Nr 115 Rok 1938

Poz. 186. Ogłoszenie Ministra Opieki Społecznej o zatwierdzeniu darowizny na rzecz Stowarzyszenia p. n. „Instytut Rodziny Marii".

---

z 21 maja Nr 116 Rok 1938

Poz. 187. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 12 maja 1938 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków zarządów gmin w postępowaniu egzekucyjnym urzędów skarbowych.

Do wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i wszystkich urzędów skarbowych.

W związku z podnoszonymi wątpliwościami co do zakresu niektórych praw i obowiązków zarządów gmin w postępowaniu egzekucyjnym urzędów skarbowych, Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, wyjaśnia co następuje:

1) W granicach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), zmienionego rozporządzeniami Rady Ministrów: z dnia 2.I. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 24), z dnia 28.I. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 78) i z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 340) — wierzyciel nadsyłający do urzędu skarbowego wniosek egzekucyjny może być w stosunku do danej należności albo wierzycielem głównym albo wierzycielem zastępczym.

2) Wierzycielem głównym w myśl § 5 zdanie pierwsze P. E. jest władza lub instytucja żądająca ściągnięcia należności. W tym stanie rzeczy wierzycielem głównym będzie nie tylko władza lub instytucja, która żąda ściągnięcia **własnych** należności, ale także władza lub instytucja, żądająca ściągnięcia należności cudzych, o ile prawo takie w myśl obowiązujących przepisów jej przysługuje.

3) Wierzycielem zastępczym w myśl powołanego § 5 P. E. jest zarząd gminy wiejskiej, gdy **zgodzi się** za **umówionym** wynagrodzeniem do zastępowania wierzyciela głównego w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

4) Na mocy §§ 24, 40 i 95 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250) rozkład i pobór podatku gruntowego od wszystkich uczestników podatkowych jednostek zbiorowych oraz od wszystkich indywidualnych płatników nieopłacających oddzielnego dodatku w myśl art. 7 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593) poruczono zarządom gmin.

Zarządy gmin, wykonując obowiązki płynące z powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, spełniają je nie z mocy umowy zawartej dobrowolnie z wierzycielem głównym, lecz z mocy przepisów samego rozporządzenia; mają przy tym prawo i obowiązek na zasadzie § 110 w związku z § 95 powołanego rozporządzenia zwracania się z wnioskami egzekucyjnymi do urzędów skarbowych i żądania ściągnięcia należności z tytułu podatku gruntowego. Są więc w rozumieniu § 5 P. E. wierzycielami głównymi nie zaś zastępczymi.

5) W myśl art. 43 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454) wymiar i pobór samoistnych danin komunalnych, przypadających na rzecz powiatowego związku samorządowego, może wydział powiatowy poruczyć gminom wiejskim za wynagrodzeniem do wysokości 3% pobranych sum, wpłaconych na rzecz powiatowego związku samorządowego.

Jak z powyższego przepisu wynika, czynności gmin wiejskich w omawianym zakresie płyną z woli ustawy z mocy jednostronnego poruczenia ze strony wydziału powiatowego. Zgoda gminy wiejskiej nie jest dla powstania tego obowiązku wymagana. A zatem w odniesieniu do powiatowych opłat drogowych zarządy gmin wiejskich są również wierzycielami głównymi a nie zastępczymi.

6) W tych warunkach zarządom gmin przysługuje na mocy § 13 ust. 5 P. E. prawo poboru kosztów upomnienia — w odniesieniu do należności wymienionych w p. 4) i 5) — na swoją rzecz niezależnie od tego, czy chodzi o gminę miejską czy wiejską.

7) Występując w charakterze wierzyciela głównego w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym podatku gruntowego i opłat drogowych, zarządy gmin nie posiadają jednak wszystkich tych praw, jakie posiadają wierzyciele główni, właściciele tych należności. Charakter wierzyciela głównego zarządów gmin odnosi się bowiem tylko do postępowania przed urzędem skarbowym w zakresie popierania egzekucji danych należności. Charakter ten jednak nie przesądza, czy gmina posiada w konkretnym przypadku także inne prawa, właściwego tylko właścicielom należności, jak prawo rozkładania na raty, prawo umarzania itd. Uprawnień tych gminy np. w stosunku do podatku gruntowego nie posiadają, ponieważ uprawnień tych nie daje im rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250).

8) Ponieważ zarządy gmin występują, w odniesieniu do podatku gruntowego i powiatowych opłat drogowych, w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych jako wierzyciele główni, obowiązane są używać druku tytułu wykonawczego i upomnienia koloru żółtego (wzór Nr 1 i 6 § 2 i 4 instrukcji z dnia 15 maja 1937 r. Monitor Polski Nr 143, poz. 238). Zarządy gmin wiejskich są przy tym na mocy § 13 ust. 4 P. E. obowiązane łączyć w jednym upomnieniu, a zatem i tytule wykonawczym, wszystkie należności tego samego zobowiązanego dojrzałe do egzekucji.

Jeżeli jednak zarząd gminy wiejskiej stanie się w stosunku do jakiegokolwiek wierzyciela wierzycielem zastępczym, powinien używać dla wszystkich należności, przekazywanych do egzekucji urzędowi skarbowemu, a odnoszących się do danego zobowiązanego, względem którego gmina wiejska posiada uprawnienia wierzyciela zastępczego, druku upomnienia i tytułu wykonawczego koloru zielonego (wzór Nr 2 i 7 do § 2 i 4 instrukcji wierzycielskiej).

9) Upomnienia i wnioski egzekucyjne (tytuły wykonawcze) zarządy gmin sporządzają, w druki się zaopatrują, upomnienia doręczają, wnioski egzekucyjne do urzędów skarbowych nadsyłają na koszt własny.

10) Spisy tytułów wykonawczych, przewidziane w § 3 instrukcji wierzycielskiej, sporządza zarząd gminy, jeśli chodzi o pierwszy egzemplarz wysyłany do urzędu skarbowego, zawsze na druku według wzoru Nr 4 wspomnianej instrukcji, do którego wpisywać należy tytuły wykonawcze sporządzone na drukach koloru żółtego jak i zielonego.

11) Sprawa używania lub nieużywania przez zarządy gmin druku wzór Nr 5 do § 3 instrukcji wierzycielskiej (spis tytułów wykonawczych przebitka dla wierzyciela zastępczego) jest sprawą wewnętrzną danego zarządu gminy. Obowiązek używania tego druku spoczywa natomiast na gminie w stosunku do wszystkich należności przekazywanych do egzekucji i w stosunku do wszystkich zobowiązanych, gdy stanie się ona choćby tylko dla jednego wierzyciela głównego wierzycielem zastępczym.

12) Przepis § 5 instrukcji wierzycielskiej, stanowiący, iż drobne należności, których terminy płatności przypadają co pewien okres czasu w ciągu roku (np. tygodniowo, miesięcznie, kwartalnie, półrocznie), powinny być objęte jednym wnioskiem egzekucyjnym, który należy przesłać z końcem roku kalendarzowego, a przed tym terminem wówczas, gdy należności te w sumie przekroczą 10 zł, powinien być rozumiany następująco:

a) ograniczenie powyższe odnosi się do drobnych należności, powtarzających się w ciągu roku. Należności nie powtarzające się w ciągu roku, choćby drobne, mogą być zgłaszane do egzekucji;

b) ograniczenie powyższe odnosi się do należności, które w sumie nie przekraczają 10 zł. Ograniczenie to nie działa więc już wówczas, gdy wszystkie objęte wnioskiem egzekucyjnym należności, choćby z różnych tytułów prawnych i ściągane na rzecz różnych wierzycieli, przekraczają sumę 10 zł.

13) Ściągnięte w drodze egzekucji należności podatku gruntowego oraz koszty egzekucyjne poborca skarbowy wpłaca bezpośrednio do kasy właściwego urzędu skarbowego lub na konto czekowe tego urzędu w P. K. O. Sprzeczne z niniejszym postanowieniem przepisy okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 15 maja 1937 r. L. D. III. 6936/4/37 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 13, poz. 424) oraz z dnia 4 września 1937 r. L. D. III. 9985/4/37 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 23 poz. 756) tracą równocześnie moc obowiązującą.

Ściągnięte w drodze egzekucji koszty upomnienia poborca skarbowy wpłaca do kasy właściwego zarządu gminy w trybie § 8 instrukcji wierzycielskiej. O pobranych od poszczególnych zobowiązanych kwotach zawiadamia się zarząd gminy w sposób podany w p. 14 niniejszego okólnika.

14) Na wpłaty podatku gruntowego przypisanego w księgach bierczych „B" poborcy skarbowi sporządzać będą osobne wykazy wzór Nr 33 do § 77 instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych w dwóch egzemplarzach przez kalkę, przy czym kwoty pobrane na rzecz gminy tytułem kosztów upomnienia powinny być wykazywane w tych wykazach w osobnej przedziałce zatytułowanej: „Koszty upomnienia przekazane zarządowi gminy w. . . . . ."

Wspomniane wykazy składa poborca skarbowy w kasie urzędu skarbowego przy najbliższym oddaniu służby. Po sprawdzeniu tych wykazów w sposób przewidziany w § 84 instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych, pierwsze egzemplarze wykazów, które zarządowi gminy służyć będą jako załączniki do odnośnych pozycyj dziennika specjalnego podatku gruntowego — powinny być bezzwłocznie przesłane zarządowi odnośnej gminy celem odkontowania wpłat na kontach dotyczących płatników w księgach bierczych „B". Na wykazach powinna być uwidoczniona adnotacja o zarachowaniu, stwierdzona podpisami i odciskiem datownika, oraz zamieszczone polecenia zapisania ogólnej kwoty, pobranej przez kasę, do dziennika specjalnego Nr 1 na przychód i równocześnie na rozchód jako sumę odprowadzoną do kasy urzędu skarbowego. Dru-

gie egzemplarze wykazów otrzymać ma urzędnik właściwego urzędu skarbowego prowadzący księgę bierczą „A“. Otrzymane wykazy urzędnik ten przechowuje pod zamknięciem w teczkach, założonych dla każdej gminy osobno, aż do czasu nadesłania przez gminę obrachunku dekadowego, po czym sprawdza na podstawie dowodów wpłat (odbitek pokwitowań) czy sumy poszczególnych wykazów zarachowała gmina w dzienniku specjalnym podatku gruntowego zgodnie z wykazami, i czy do odbitek pokwitowań (dowodów wpłat) dołączono same pokwitowania.

Na dowód sprawdzenia i zgodności wykazów z dowodami wpłat urzędnik zamieści na wykazach klauzulę „sprawdzono“, którą zaopatrzy własnoręcznym podpisem.

Pokwitowania dołączone przez gminę do dowodów wpłaty należy wydzielić i przykleić do odnośnych wykazów Nr 33, po czym te ostatnie złożyć, zgodnie z przepisem § 85 instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych, w skarbcu na równi z innymi wykazami wpłat poborców skarbowych.

15) Ściągnięte w drodze egzekucji należności wierzycieli głównych, zastępowanych przez gminę wiejską, poborca skarbowy wpłaca do kasy właściwego wierzyciela głównego trybem wskazanym w § 8 instrukcji wierzycielskiej, ściągnięte zaś w drodze egzekucji koszty upomnienia — tymże trybem do kasy właściwego zarządu gminy.

Koszty egzekucyjne wpłaca poborca skarbowy do kasy urzędu skarbowego bezpośrednio lub na konto czekowe urzędu w P. K. O.

16) Ściągnięte w drodze egzekucji inne należności (n. p. samoistne daniny komunalne) wpłaca poborca skarbowy wraz z kosztami upomnienia do kasy właściwego zarządu gminy trybem wskazanym w § 8 instrukcji wierzycielskiej, koszty zaś egzekucyjne — do kasy urzędu skarbowego bezpośrednio lub na konto czekowe urzędu w P. K. O.

17) Zarządy gmin obowiązane są notować w księdze bierczej podatku gruntowego datę upomnienia po jego sporządzeniu, a numer wniosku egzekucyjnego (tytułu wykonawczego) przed jego wysłaniem do urzędu skarbowego.

Wnioski egzekucyjne dotyczące płatników, którzy mają miejsce zamieszkania w innej gminie, niż gmina położenia gruntu, powinny zarządy gmin kierować bezpośrednio do urzędów skarbowych terytorialnie właściwych według miejsca zamieszkania zobowiązanych.

18) Obowiązki, określone w § 6 instrukcji wierzycielskiej, ciążą na zarządach gmin tylko w odniesieniu do należności, dla których jest ona wierzycielem głównym.

W odniesieniu jednak do podatku gruntowego zwalnia się zarządy gmin od obowiązku zawiadamiania urzędów skarbowych:

a) o odroczeniu płatności należności,
b) o rozłożeniu na raty należności i
c) o umorzeniu należności.

Zwalnia się również zarządy gmin od obowiązku zawiadamiania urzędów skarbowych o każdorazowym zmniejszeniu należności w podatku gruntowym, z wyjątkiem jednak przypadków wpłat zbiorowych, przyjmowanych przez gminę od sołtysów (poborców gminnych), a księgowanych przez gminę w dzienniku specjalnym podatku gruntowego pod jedną pozycją. W tych przypadkach gmina obowiązana jest zawiadomić urząd skarbowy, na druku wzór Nr 10 do § 6 instrukcji wierzycielskiej, o każdej wpłacie dokonanej przez poszczególnego zobowiązanego. Zamiast zawiadomień wzór Nr 10 do § 6 instrukcji wierzycielskiej może gmina nadesłać odbitki pokwitowań sołtysów (poborców gminnych) lub odbitki zbiorowych imiennych wykazów wpłat, o ile odbitki tych pokwitowań (zbiorowych imiennych wykazów wpłat) zawierają wszystkie te dane, które zawiera dowód wpłaty z dziennika specjalnego wzór Nr 1.

19) Zarząd gminy, winny spowodowania w podatku gruntowym egzekucji niesłusznej (§ 58 P. E.), poniesie koszty egzekucyjne. Jednakże władze skarbowe nie będą stosować do zarządów gmin postanowień § 58 ust. (1) lit. c. oraz ust. 2 P. E.

20) O udzieleniu ulg w podatku gruntowym figurującym w księgach bierczych „B“ będą urzędy skarbowe zawiadamiać zarządy gmin przez przesłanie odpisów postanowień, którymi ulg udzielono. Zarządy gmin uczynią adnotację o udzielonych ulgach w rubryce „uwagi“ księgi bierczej „B“ oraz dopilnują terminów rat lub odroczeń, a w razie niedotrzymania przez zobowiązanego któregokolwiek z tych terminów — powiadomią o tym natychmiast urząd skarbowy. Zarazem zarządy gmin podawać będą aktualną zaległość zobowiązanego w podatku gruntowym.

Odpisy postanowień zatrzymują gminy u siebie jako podstawę umieszczenia w księdze bierczej „B“ adnotacji o rozłożeniu zaległości na raty oraz dowód, usprawiedliwiający pobranie ulgowych odsetek.

W postanowieniach ratalnych powinny urzędy skarbowe **zawsze** podawać wysokość należnych kosztów egzekucyjnych, z zaznaczeniem, że należy je pokryć w całości z pierwszej wpłaconej raty.

Jeżeli urząd skarbowy udzieli ulg w spłacie zaległości w podatku gruntowym, figurującym w księgach bierczych „B“, w jednym postanowieniu łącznie z udzieleniem ulg w spłacie innych zaległości, figurujących w księgach bierczych urzędu skarbowego — powinien zaznaczyć, które spośród wyszczególnionych w postanowieniu rodzajów zaległości podatkowych mają być przez zobowiązanego spłacane najpierw, a które w następnej kolejności, oraz w jakich terminach, a to celem umożliwienia dopilnowania przez zarządy gmin przestrzegania wyznaczonych terminów płatności rat lub odroczeń.

21) Dział rachunkowo-kasowy urzędu skarbowego nie prowadzi terminarza rat dla wskazanych w p. 20) postanowień o ulgach.

22) Przyjmując wpłaty na poczet podatku gruntowego po wszczęciu egzekucji, zarządy gmin obowiązane są pobierać od zobowiązanych na ich żądanie nie tylko sumę należności podatkowej, ale także i sumę należnych kosztów egzekucyjnych. Koszta te zarządy gmin wpłacać będą

do kas właściwych urzędów skarbowych w terminach określonych w § 105 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250).

Pobrane bezpośrednio przez zarządy gmin albo przez podległe im organa koszty egzekucyjne zapisują te zarządy w dzienniku specjalnym Nr 1 w dotyczącej przedziałce zatytułowanej „koszty egzekucyjne".

Pobrane przez zarządy gmin koszty upomnienia mogą być zapisywane w dzienniku specjalnym Nr 1 w przedziałce zatytułowanej „odsetki samorządowe" po odpowiednim zaznaczeniu zmiany tytułu należności na „koszty upomnienia".

Przy odprowadzeniu sum pobranego podatku, zatrzymane sumy kosztów upomnienia i suma netto, podlegająca wpłaceniu do kasy urzędu skarbowego, powinny być zaznaczone przez zarządy gmin na odwrocie ostatniego odcinka odbitki pokwitowania.

23) Dzienną bieżącą aktualizację tytułów wykonawczych na podatek gruntowy, przypisany w księgach bierczych „B", przeprowadzać będą urzędy skarbowe: w zakresie odpisów — na podstawie rejestrów przypisów i odpisów, a w zakresie uiszczeń — na podstawie nadsyłanych przez zarządy gmin dowodów wpłat (odbitek pokwitowań) — wykazów wzór Nr 33 sporządzanych przez poborców skarbowych oraz zawiadomień wzór Nr 10 do § 6 instrukcji wierzycielskiej (ewent. odbitek pokwitowań sołtysów lub poborców gminnych albo odbitek zbiorowych imiennych wykazów wpłat).

Dla ułatwienia urzędom skarbowym dokonywania tej aktualizacji zarządy gmin powinny uwidaczniać numery tytułów wykonawczych (wniosków egzekucyjnych) na dowodach wpłat (ust. 1), które obejmują dobrowolne wpłaty dokonane w gminie na poczet zaległości przekazanej do egzekucji, a w przypadku wpłaty raty — uwidaczniać którą z kolei ratę uiścił zobowiązany.

---

z 23 maja Nr 117 Rok 1938

Poz. 188. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 189. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 24 maja Nr 118 Rok 1938

Poz. 190. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 maja 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Stanislawowa.

z 25 maja Nr 119 Rok 1938

Poz. 191. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 192. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 193. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 194. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 195. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 196. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 27 maja Nr 120 Rok 1938

Poz. 197. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 20 maja 1938 r. w sprawie wylosowanych numerów obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej z r. 1936 r.

Poz. 198. Obwieszczenie Ministerstwa Sprawiedliwości o wypuszczeniu w obieg znaczków sądowych nowego wzoru z napisem „opłata za doręczenie" o wartości 2 zł 50 gr i o wycofaniu z obiegu dotychczasowych znaczków tej samej wartości.

z 28 maja Nr 121. Rok 1938

Poz. 199. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 200. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 201. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 202. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 203. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 204. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

C.

Bibliografia.

II. WYDAWNICTWA, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Materiały o organizacji i działalności Wydziału Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w m. st. Warszawie".

Opuścił prasę tom 6 Biblioteki Wydziału Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w m. st. Warszawie pod redakcją J. Staczewskiego i Dr. Konopnickiego. Tom 6 zawiera materiały o organizacji i działalności Wydziału Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w m. st. Warszawie za rok budżetowy 1936/1937.

„Kościół Ewangelicki, a Państwo na Polskim Górnym Śląsku" — Dr. J. Sawicki.

Nakładem autora ukazała się praca Dra Jakuba Sawickiego, docenta Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (str. 87).

Praca omawia położenie prawne Kościoła Ewangelickiego na Górnym Śląsku na tle ogłoszonej w Dz. Ustaw Śląskich z dn. 17 lipca 1937 r. Nr. 14, poz. 33 ustawy z dn. 16 lipca 1937 r. o tymczasowej organizacji Ewangelickiego Kościoła Unijnego na Górnym Śląsku.

D. Komunikaty.

W dniach od 29 maja do 29 czerwca b r. odbędzie się we Lwowie Krajowa Wystawa Lotnicza, która jako jeden z głównych celów postawiła sobie dać społeczeństwu przegląd zastosowania lotnictwa i dorobku lotniczego Polski.

Nad Krajową Wystawą Lotniczą raczyli objąć Protektorat Pan Prezydent Rzeczypospolitej Prof. Ignacy Mościcki i Pan Marszałek Edward Śmigły-Rydz.

Krajowa Wystawa Lotnicza we Lwowie zajmie wszystkie pawilony Placu Targów Wschodnich i obejmie następujące działy: I. Ogólny. II. LOPP. III. Lotnictwo wojskowe. IV. Przemysł lotniczy i pomocniczy. V. Komunikacja lotnicza. VI. Sport i turystyka lotnicza. VII. Nauka lotnicza. VIII. Prasa i literatura lotnicza.

W czasie trwania wystawy będą organizowane wielkie imprezy, a to:

Dnia 29 maja — Uroczyste otwarcie Wystawy i przedstawienie w Teatrze Wielkim.

Dnia 4 czerwca — widowisko pod gołym niebem: Królowa Korony Polskiej.

Dnia 4 i 5 czerwca — Zlot gwiaździsty, Meeting lotniczy Aeroklubu lwowskiego, iluminacja terenów wystawowych.

W dniach od 10 do 25 czerwca — pokazy nocnych lotów, naloty na tereny wystawy.

Dnia 12 czerwca — pokaz lotnictwa sanitarnego.

Dnia 15 czerwca — konkurs balonów wolnych.

Dnia 18 czerwca — widowisko pod gołym niebem: Królowa Korony Polskiej.

Dnia 19 czerwca — masowe skoki spadochronowe.

Dnia 29 czerwca — zamknięcie wystawy.

Wystawcom Krajowej Wystawy Lotniczej przysługuje zniżka na przewóz eksponatów Polskimi Kolejami Państwowymi w wysokości 75% od normalnej taryfy.

Zwiedzający Krajową Wystawę Lotniczą korzystają z następujących zniżek kolejowych:

75% zniżki indywidualnej w drodze powrotnej z wystawy do dnia 26 czerwca 1938 r.

86% zniżki indywidualnej przy przejeździe na wystawę do Lwowa i w drodze powrotnej w następujących dniach:

29, 30 maja, 5, 6 7 czerwca, 11 i 12 czerwca, 15 i 16 czerwca, 18 i 19 czerwca, 28 i 29 czerwca 1938 r.

Karty uczestnictwa, upoważniające do zniżek kolejowych 66% w obie strony w cenie 3 zł 50 gr, a na terenie Lwowskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w cenie 2 zł. 50 gr, oraz karty uczestnictwa upoważniające do zniżek 75% w drodze powrotnej w cenie zł 2.50, a na terenie Lwowskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w cenie 2 zł do nabycia: w Okręgach, Obwodach i Kołach LOPP, Aeroklubach, biurach podróży: Francopol, Orbis, Wagons Lits i innych, w delegaturach Ligi Popierania Turystyki, oraz kasach stacyjnych PKP.

Karty uczestnictwa dla członków LOPP i Aeroklubów, legitymujących się dowodem osobistym i legitymacją członkowską, zawierającą potwierdzenie opłacenia składek członkowskich najmniej za jeden rok wstecz, będą do nabycia w placówkach LOPP i Aeroklubach w cenie 70 groszy dla zniżek 66% do Lwowa i z powrotem oraz w cenie 50 groszy dla zniżek 75% w drodze ze Lwowa.

Wszystkie karty uczestnictwa zawierają kupony, upoważniające do jednorazowego bezpłatnego wstępu na wystawę.

Wszelkich dodatkowych informacji, dotyczących Krajowej Wystawy Lotniczej, udziela na zapytania Zarząd Okręgu Wojewódzkiego LOPP we Lwowie przy ul. Podleskiego 1, tel. 285-OO i 285-05.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.